PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo - Cena 35 lir | Leto XVIII. - Št. 138 (5222) | TRST, torek 12. junija 1962

PRVI IZIDI UPRAVNIH VOLITEV V RIMU, NEAPLJU, BARIJU, PISI, FOGGI ITD.

Porast levičarskih glasov v Rimu in Pisi

Glasovi, ki jih je prejela fašistična MSI pa so nesorazmerni z ogromnimi vsotami denarja za volilno kampanjo - Obojestransko zadovoljstvo z italijansko-sovjetskimi razgovori v Moskvi

(Od našega dopisnika)

RIM, 11. — Delni neuradni izidi upravnih volitev od 10. in 11. t.m., katerih se je udeležilo nad tri milijone volilnih upravičencev v nekaterih velikih mestih (Rim, Neapelj, Bari, Foggia, Pisa itd.) so naslednji:

RIM

2210 volišč od 2270: KPI 278.689, PSDI 76.883, PLI 102.373, PSC 6.020, PRI 16.585, KD 357.354, PSI 154.870, MSI 193.970, PR 1688, SN 505, FRN 1779, PDIUM 34.669.

NEAPELJ

1000 volišč od 1.105: KPI 106.405, PSDI 16.533, MSI 28.629, PLI 14 tisoč 262, PSI 43.180, PDIUM 160 tisoč 842, KD 141.448, FRN 944, MEIS 348.

1090 volišč od 1105: KPI 117.498, PSDI 17.973, MSI 31.314, PLI 15 tisoč 145, PSI 47,179, PDIUM 174 tisoč 806, KD 155.997.

BARI

KPI 25.822, 16,8 odst., 10 sedežev; PRI 4.245, 2,7 odst., 1; PLI 4.231, 2,7 odst., 1; PSI 25.742, 16,7 odst., 10; PSDI 7.325, 4,8 odst., 3; PDIUM-MSI 26.052, 16,9 odst., 10; KD 60.720, 39,4 odst., 25. Prejšnje volitve: KPI 28.398, 19,1 odst, 12; PSI-MUIS 25.492, 17,7 odst., 10; PSDI 3.254, 2,2 odst., 1; PRI 2.209, 1,5 odst., nič; KD 53.974, 36,2 odst., 23; PLI 1.955, 1,3 odst., nič, MSI-PDI-Ind. 33.602, 22,6 odst., 14 sedežev.

Razdelitev sedežev: KPI 10 (12), PRI 1 (—), PLI 1(—), PSI 10 (10), PSDI 3 (1), Conc. Naz. 10 (14), KD 25 (23). Med oklepaji sedeži l. 1959.

FOGGIA

Rezultati občinskih volitev za občino Foggia so naslednji: KPI 6300, PDI-MSI 10.077, PLI 2126, KD 11.315, PSDI 2080, PSI 7991. Rezultati volitev v pokrajinski svet pokrajine Foggia: KPI 105 tisoč 900 (33,95 odst., sedežev 11), KD 109.829 (35,44 odst., sedežev 11), PSI 33.084 (10,68 odst., sedeži 3), conc. naz. 34.575 (11,16 odst., 3), PLI 10.100 (3,26 odst., 1), PSDI 9975 (3,22 odst., 1).

PISA

Izid volitev v občinski svet v Pisi je naslednji: KPI 19.195 (17 tisoč 819) ali 31,2 odst., 13 sedežev (13); MSI 5.544 (4.975) ali 9 odst., 3 sedeži; PSDI 3.996 ali 6,5 odst., 2 sedeža; PRI 1863, 3 odst., 1 sedež (lani PSDI-PRI 3968 ali 6,7 odst., 2 sedeža); PSI 8909 (9339) ali 14,5 odst., 6 sedežev (6); PLI 2844 ali 4,6 odst., 2 sedeža; PDIUM 903 ali 1,5 odst., nobenega sedeža (lani PLI-PDI 1968 ali 3,3 odst., en sedež); KD 18.310 (21.178) ali 29,7 odst., 13 sedežev (lani 15). Krščanska demokracija je torej izgubila dva sedeža, socialdemokrati in liberalci pa so pridobili po enega.

V devetih občinah (Pugliesi di Mottola, Trepuzzi, Canosa di Puglia, Bitonto, Casaramo, Galatina, Molfetta, Andria in Adelfia) vse z nad 10 tisoč prebivalci, je skupni izid volitev naslednji: KPI je ohranila dosedanjih 80 sedežev, socialisti so povečali število sedežev od 31 na 34, demokristjani od 146 na 149, socialdemokrati so pridobili tri nove sedeže, fašisti so padli s 16 na 15, ostale desničarske liste so padle od 27 na 20, monarhisti od 4 na 2, liberalci so ohranili 2 sedeža, republikanci enega, mešane liste pa so padle od 3 na 2 sedeža; končno so neodvisni, ki niso doslej imeli nobenega sedeža, pridobili dva.

V zvezi s predvolilno kampanjo poudarjajo vsi zelo bogata sredstva, s katerimi so razpolagali fašisti od MSI. Iz New Yorka poročajo, da je tega mnenja tudi fimski dopisnik «New York Timesa», ki poudarja med drugim, da «ta ugotovitev vznemirja številne Rimljane». Pri tem list poudarja izredno veliko bojevitost fašistov in navaja vse njihove izgrede in napade. Dopisnik je mnenja, da so fašisti potrosili med volilno kampanjo najmanj tri milijone dolarjev. O tem, kje je izvor tega denarja, je mnogo ugibanj. Po eni izmed teorij so denar poskrbeli veleposestniki, ki nasprotujejo novemu «zelenemu načrtu», ki ga namerava vlada levega centra izvajati. Isti list poudarja hkrati, da so sedanje volitve preizkušnja za politiko levegacentra.

Tudi dopisnik «Washington Posta» piše, da je bila predvolilna kampanja zelo ostra, pri čemer so se odlikovali vsi desničarji, zlasti pa novi fašisti, ki razpolagajo z neomejenimi denarnimi sredstvi. Rimski dopisnik tega lista je mnenja, da so fašisti samo v Rimu potrosili za volilno kampanjo en milijon dolarjev, kar pomeni več kot vse ostale stranke skupaj. Dopisnik pravi, da prihaja ta denar od veleposestnikov in poslovnih ljudi, ki se obračajo na fašiste, da bi jim branili njihove koristi ter njihove ogrožene «privilegije spričo vladnega *new deala*».

Iz Moskve pa poročajo, da je predsednik vlade Nikita Hruščov sprejel danes predsednika Fiat prof. Valetto in se z njim pogovarjal eno uro in pol, jutri pa ga bo sprejel podpredsednik vlade Aleksej Kosigin. Kot poroča dopisnik Anse je bil razgovor zelo prisrčen in da so obravnavali «razna vprašanja, predvsem pa gospodarska». Hruščov je ponovil svoje zadovoljstvo glede rezultatov, ki jih je dosegla italijanska industrija in je pohvalil «italijanski čudež». Govoril je nato precej obširno o sovjetskih gospodarskih vprašanjih in s prof. Valetto razpravljal o vprašanju traktorjev, pri čemer je pokazal veliko tehnično znanje. Predsednik Fiat je baje obljubil Hruščovu, da bo natančno proučil vsa vprašanja, ki zanimajo vlado ZSSR, predvsem pa vprašanje naročila pri Fiat popolne opreme za tovarno, ki bi proizvajala traktorje. Vso zadevo bodo do kraja proučili specialisti, dokončen odgovor pa bodo sklenili v Italiji. Hruščov je nato govoril o splošnih vprašanjih, pri čemer se je zadržal posebno na vprašanju svetovnega miru. Končno je povabil prof. Valetto, naj se še povrne v ZSSR, da bi bolje spoznal državo.

Preteklo noč se je vrnila z letalom delegacija italijanskih parlamentarcev, ki je obiskala Sovjetsko zvezo ob priliki moskovske razstave italijanske industrije. Poslanec Cocci, ki je predsednik komisije za industrijo v poslanski zbornici in ki je delegacijo vodil, je dejal med drugim, da se je delegacija razgovarjala tudi s Hruščovom, za ministra Žukova pa je rekel, da je delegaciji poudaril, da do sedaj še nobeno srečanje med Italijo in ZSSR ni imelo tako spodbudnih rezultatov.

Danes popoldne so odpotovali z letalom iz Rima v Stockholm nekateri italijanski industrijci, ki bodo na Švedskem ostali en teden, da bi okrepili trgovinske odnose med obema državama. Obiskali bodo švedske tovarne, v prvi vrsti pa ladjedelnice v Kockumu.

Zunanji minister Segni je sprejel med drugimi danes tudi italijanskega veleposlanika v Beogradu Alberta Beria.

Minister za industrijo Colombo je nocoj odpotoval v Luksemburg, kjer bo predsedoval ministrskemu svetu *Evropske skupnosti za premog in jeklo*. Zunanjetrgovinski podtajnik Storchi je že zjutraj odpotoval z letalom v Poznanj, kjer bo zastopal Italijo na italijanskem dnevu poznanjskega velesejma.

A. Ranković odpotuje jutri na uradni obisk v Rim

Predvideni so razgovori s Fanfanijem in Piccionijem ter obisk pri Segniju

BEOGRAD, 11. — Danes je bilo uradno potrjeno, da bo podpredsednik zveznega izvršnega sveta Aleksander Ranković v sredo 13. junija na vabilo italijanske vlade odpotoval na uradni obisk v Italijo. Podpredsednik italijanske vlade in zunanji minister Attilio Piccioni je v zvezi s tem obiskom izrazil jugoslovanskim novinarjem v Rimu zadovoljstvo, da lahko v jugoslovanskem tisku zaželi že v naprej dobrodošlico podpredsedniku Rankoviču.

«Italijansko-jugoslovanski odnosi, je izjavil Piccioni, so že leta prežeti z iskrenim duhom dobrega sosedstva, medsebojnega razumevanja in spoštovanja, kakor tudi z željo po plodnem gospodarskem sodelovanju. Ti odnosi se izboljšujejo iz leta v leto zaradi dobre volje obeh strani, katerim je poleg blaginje lastnega ljudstva nujno potreben mir in varnost na Jadranu. Upam, da bo podpredsednik Ranković, katerega bom pričakal na rimskem letališču, kljub kratkemu obisku lahko videl prirodne lepote Italije in delovne ustvaritve italijanskega ljudstva. Podpredsednik Ranković bo lahko ugotovil, s kakrnimi prijateljskimi čustvi ga sprejemamo kot uglednega zastopnika velike dežele, ki je naš sosed, in s katero se v celoti strinjamo glede dosega napredka in miru».

Aleksandra Rankoviča, ki se bo med večdnevnim obiskom razgovarjal s predsednikom in podpredsednikom italijanske vlade Fanfanijem in Piccionijem, bo sprejel tudi predsednik republike Antonio Segni. Program obiska predvideva med drugim obisk jedrskega inštituta in kmetijskega posestva blizu Rima.

B. B.

Trije poljski vojni zločinci obsojeni na smrt

VARŠAVA, 11. — Varšavski večernik «Express Wieczorny» javlja, da je sodišče v Rzeszowu, v vzhodni Poljski, obsodilo na smrt tri poljske državljane, ker so med drugo svetovno vojno ubili nekatere Zide in sovjetske vojne ujetnike.

Slovesna otvoritev obnovljenega slovenskega Dijaškega doma v Gorici

Kot poročamo obširneje na peti strani našega dnevnika, je bil v nedeljo dopoldne slovesno otvorjen obnovljeni slovenski Dijaški dom v Gorici. Na sliki: predsednik goriške pokrajine dr. Chientarolli, goriški prefekt dr. Nitri in goriški župan dr. Poterzio si ogledujejo notranje prostore obnovljenega doma

Razgovori Fares-Belkasem-OAS? Drugi dan volilne kampanje za referendum

OAS izsiljuje z grožnjami pristanek na svoje zahteve - Pričakuje se važna izjava alžirske vlade za alžirske Francoze

ALŽIR, 11. — V krogih v Rocher Noiru so potrdili, da je podpredsednik začasne alžirske vlade Krim Belkasem prišel sinoči v Rocher Noir iz Tunisa, skupno s predsednikom začasne izvršne oblasti Faresom. V Rocher Noiru kroži danes govorica, da so že v pripravah ali že v teku razgovori med alžirsko izvršno oblastjo, narodnoosvobodilno fronto in OAS.

V uskoški oddaji pa je OAS danes sporočila, da se stiki še niso končali in da bo «prihodnji teden odločilen». Napovedovavec OAS je dodal, da so prvi stiki z alžirsko začasno izvršno oblastjo v Rocher Noiru končani, ker so zašli na mrtvo točko.

Politika «požgane zemlje» se bo nadaljevala, dokler OAS ne bo dobila zahtevanih jamstev. Po besedah napovedovavca OAS, je bila dosedanja politika «požgane zemlje» «le šala», če ne bodo pristali na zahteve OAS, ne bo od Alžirije ostalo nič drugega razen «kaosa in ruševin». Napovedovavec je še dejal, da je OAS izvedla preteklo soboto sabotažno dejanje proti vrelcu naravnega plina «GT-3» v Sahari, ki danes še vedno gori.

Danes sta eksplodirali dve bombi na liceju v Alžiru in povzročili požar in občutno škodo. Ob istem času so štiri bombe eksplodirale v centralnem skladišču alžirskega avtobusnega podjetja. Številni avtobusi so bili delno ali povsem uničeni, ker je po eksploziji nastal požar.

V Oranu so nekateri komandosi OAS s strojnicami streljali na novo prefekturo. Policija je odgovorila na napad. Zdi se, da ni bilo žrtev.

V občinski igralnici v Alžiru so nekateri oboroženi neznanci odnesli ves denar. Ne ve se kolikšna je vrednost plena.

OAS zatrjuje, da ta napad nima nobene zveze z njihovo organizacijo in izjavlja, da bo sodelovala pri zasledovanju zločincev.

Noč je v Alžiru minila mirno. Do edinega incidenta je prišlo danes zjutraj pred pristaniščem, kjer je skupina alžirskih agentov streljala proti nekemu avtomobilu in pri tem ubila tri Francoze. Policisti so izjavili, da so iz avtomobila streljali proti njim. Pri tem so bili ranjeni številni Francozi.

V Boni je prišlo sinoči do dveh eksplozij.

Nadaljuje se izseljevanje Francozov iz Alžira. Danes so zapustili pristanišče dve potniški ladji, z letališča v Maison Blanche pa je predvideno, da bo odletelo 19 potniških letal proti Parizu, Toulousu in Marseillu. Včeraj je odletelo proti Parizu 37 potniških letal.

Danes se je v Alžiriji uradno začela volilna kampanja v zvezi z referendumom o samoodločbi. Že v zgodnjih jutranjih urah so se sestala glavna vodstva glavnih političnih strank, da bi določila glavne poteze svoje psihološke ofenzive. Nobeno vodstvo pa še ni objavilo svojih namenov in programov.

Francoski tisk obširno komentira izjave, ki jih je sinoči dal v Rocher Noir Mostefai, delegat narodnoosvobodilne fronte v začasni izvršni oblasti. Pariški politični krogi zelo nestrpno pričakujejo sedaj izjavo začasne alžirske vlade, ki jo je napovedal Mostefai, in ki bi jo utegnili objaviti že jutri ali v sredo. Prevladuje splošno mnenje, da je potovanje Faresa, Ben Tehtifa in Mostefaia v Tunis obrodilo pozitivne rezultate. Mostefai je v svoji izjavi dejal med drugim:

«Članom alžirske začasne vlade, s katerimi smo se sestali, smo podali poročilo o splošnem vzdušju, ki vlada v Alžiriji, zlasti pa o razpoloženju francoskega prebivavstva po razgovorih ki smo jih imeli z raznimi osebnostmi njihovih poklicnih, sindikalnih in gospodarski organizacij. Izvedeli smo, da alžirska začasna vlada smatra za primerno dati slovesen značaj izjavi, ki jo bo podala ob otvoritvi volilne kampanje za referendumom. Ta izjava bo vsebovala posebno poslanico alžirskim Francozom. Smatramo, da bo ta izjava dala zadoščenje vsem. Kar zadeva alžirske Francoze, ugotavljamo ugoden razvoj. Moč je predvideti konec sedanjih dogodkov».

Po radiu je ob priliki binkošti govoril alžirski nadžkof Duval in naslovil na prebivavstvo poziv k razsodnosti in miru.

V Alžiru je bilo tretje zborovanje, ki ga organizira «odbor za zbližanje in mir v Alžiriji», katerega se je udeležilo kakih sto alžirskih liberalnih Francozov in prav toliko Alžircev. Razni govorniki so podčrtali potrebo, da se zavre «nesmiselno izseljevanje».

Kennedy o svetovni trgovini

NEW YORK, 11. — Kennedy je pozval ZDA in njene zaveznike, naj se odpovedo «lažni zaščiti s carinskimi pregrajami» in naj ustanovijo «trajno združenje svobodnega sveta». Ta Kennedyjeva izjava o svetovni trgovini je v pismu, ki ga objavlja poslednja številka «Tre General Electric Forum», publikacija družbe «General Electric».

Kennedy se sklicuje na svoj zakonski osnutek o svetovni trgovini in zatrjuje, da je treba «razviti obsežna gospodarska obzorja v naši deželi» in «zastaviti ves naš vpliv, da bi tudi naši zavezniki storili isto». Kennedy zaključuje, da oba velika trga na obeh obalah Atlantika, ki združujeta devetdeset odstotkov industrijskega potenciala svobodnega sveta in pol milijarde potrošnikov, moreta proizvesti vse, kar je potrebno, da bi zagotovili gospodarski napredek svobodnih narodov vsega sveta».

Izid predsedniških volitev

V Peruju je zmagal Belaunde Terry

Novi predsednik je voditelj gibanja «Accion Popular»

LIMA, 11. — Včeraj so bile v Peruju volitve novega predsednika republike. Za mesto predsednika se potegujejo v glavnem trije kandidati: dosedanji predsednik general Odria (ki je voditelj «odrističnega» gibanja), Belaunde Terry (voditelj gibanja «Accion popular») in Haya de la Torre (APRA).

Volitve so dale naslednje rezultate: največ glasov je prejel Belaunde Terry (427.860); nekaj manj jih je dobil Haya de la Torre, najmanj pa dosedanji predsednik republike general Odria (389 tisoč 401).

«Pravda» o razorožitveni konferenci v Ženevi

MOSKVA, 11. — «Pravda» zatrjuje danes, da če bo konferenca v Ženevi nadaljevala svoje delo s sedanjim tempom, bo potrebno več let, preden se bodo dogovorili o popolnem besedilu pogodbe o razorožitvi. Medtem, dodaja list, se bo nadaljevalo tekmovanje v atomski oborožitvi in nevarnost jedrske vojne bo «stalno naraščala». «Pravda» nato obdolžuje ZDA, da zavirajo razorožitev: «Cinično zaničevanje, ki so ga vodilni krogi ZDA pokazali za koristi človeškega rodu s tem, da so začeli novo serijo jedrskih poskusov v atmosferi, je že samo po sebi dovolj zgovorno.»

Strauss o odnosih s SZ

CLEVELAND (Ohio), 11. — V govoru, ki ga je imel v «Union Clubu» je obrambni minister bonske vlade Strauss izjavil, da Zahodna Nemčija hoče le pripadati evropski zvezi in atlantski skupnosti, da pa hoče hkrati vzdrževati normalne, miroljubne in prijateljske odnose z vzhodnimi državami. V nadaljevanju je Strauss dejal, da je treba razumeti, da bo «sprava z našimi vzhodnimi sosedi in normalizacija naših odnosov s Sovjetsko zvezo zahtevala mnogo časa, političnega realizma in zvestobe načelom, ki smo jih določili in ki se jih držimo že 12 let».

LONDON, 11. — Sir Frank Roberts, angleški veleposlanik v Moskvi, bo premeščen na veleposlaništvo v Bonnu; njegov naslednik v sovjetski prestolnici bo Humphrey Trevellyan, sedanji šef urada za informacije v Foreign Officeu. Te diplomatske spremembe pa bodo stopile v veljavo šele v začetku prihodnjega leta. V Bonnu bo Roberts naslednik Christopherja Steela, ki zapušča aktivno službo.

DANES

V trenutku ko pišemo te vrstice nam še niso znani dokončni rezultati upravnih volitev, ki se jih je včeraj in predvčerajšnjim udeležilo nad tri milijone volilnih upravičencev v Rimu, Neaplju, Bariju, Pisi, Foggi itd. Zato je sleherni komentar preuranjen. Kljub temu pa lahko trdimo, da levicarske sile niso doživele poraza in so se ponekod celo okrepile. Tudi stranke vlade levega centra, kljub ogromnim denarnim sredstvom (o katerih pišejo celo v Ameriki), s katerimi so razpolagali desničarji, v prvi vrsti pa fašistična MSI, so prestale preizkušnjo, o kateri je pisal Saragat dan pred volitvami.

V Alžiriji se medtem fašistični oasovski atentati nadaljujejo, kljub temu, da istočasno prihajajo poročila o trojnih pogajanjih v Rocher Noir — med Faresom, Belkasemom in zastopniki OAS. Z zanimanjem se pričakuje izjava alžirske vlade, ki bo predvsem naslovljena alžirskim Francozom ob začetku volivne kampanje za referendum, ki bo 1. julija. Volilna kampanja se je formalno začela prejšnjo nedeljo. Nov udarec za OAS pa pomeni izredno veliko naraščanje števila alžirskih Francozov, ki vsak dan odhajajo v svojo matično domovino.

Voditelji notranje protifrankovske opozicije, ki jih je Francova policija internirala ali pa izgnala, so včeraj potrdili, da so opozicijske skupine v Muenchenu dosegle sporazum o borbi proti Francovemu režimu. Pariz pa je postal hkrati novo središče teh voditeljev-emigrantov.

TRIJE PRINCI SO DOSEGLI SPORAZUM

Koalicijska vlada v Laosu

Suvana Fuma: predsedstvo vlade in pet ministrov; Patet Lao in desnica: po dva ministra; «nevezani»: trije ministri - Zadovoljstvo v ZSSR in v ZDA

VIENTIAN, 11. — V *Dolini vrčev* so trije laoški princi končno dosegli sporazum o sestavi nove koalicijske vlade. Po sporazumu bosta v novi koalicijski vladi sodelovala le princ Suvana Fuma, ki bo predsednik vlade in hkrati obrambni minister, minister za socialno akcijo in bivše bojevnike; Suvanuvong, voditelj levičarskega gibanja Patet Lao, bo minister za gospodarstvo in načrtovanje, medtem ko princ Bun Um, predsednik sedanje vlade v Vientianu, ne bo sodeloval v vladi; v vladi pa bo general Fumi Nosavan, ki bo prevzel ministrstvo za finance.

V novi koalicijski vladi bo levičarska struja imela dva ministra in dva državna podtajnika; dosedanja osrednja vlada po imela prav tako dva ministra in dva državna podtajnika; nevtralistična struja (Suvana Fuma) pa bo imela pet ministrov in dva državna podtajnika; tako imenovana skupina *«nevezanih iz Vientiana»* pa tri ministre in enega državnega podtajnika. Zunanje ministrstvo bo prevzel Kinim Folsena, ki je vodil delegacijo nevtralističnega princa Suvane Fume na ženevski konferenci, notranje ministrstvo pa bo prevzel Feng Fonsavan, ki pripada isti struji. Fumi Nosavan in princ Suvanuvong bosta hkrati podpredsednika vlade.

Sovjetski odpravnik poslov v Laosu, ki je hkrati sopredsednik kontrolne komisije, je izrazil zadovoljstvo nad doseženim sporazumom. Tudi ameriški državni department je dejal, da je sporazum «korak k neodvisnemu in nevtralnemu Laosu».

Trije laoški princi

Robles in Arrarte v Parizu: Francov režim je pred koncem

Robles in Albornoz poudarjata, da so notranje politične opozicijske skupine v Španiji dosegle osnovo za sporazum: postopek bo miroljuben in demokratičen

MADRID, 11. — Tri vodilne osebnosti opozicijskega monarhističnega gibanja, namreč Jaime Miralles in Joacquin Satrustegui (pripadata «španski uniji») in Fernando Alvares de Miranda (ki pripada «evropeistični struji»), so bile prve žrtve nedavnega zakonskega odloka, ki ukinja za dve leti veljavnost 14. člena ustave, in na podlagi katerega si vsak španski državljan more svobodno izbrati svoje stalno bivališče; posadili so jih na letalo in jih odpeljali na otok Fuerte Ventura, v Kanarskem otočju. Vsem trem so zavrnili prošnjo, da bi se prej poslovili od svojih družin, toda le-te se jim bodo mogle pridružiti na Fuerte Venturi, kjer bodo bivali v pogojih «relativne svobode».

Takoj ko je bil znan ukrep proti tem trem osebam, je «španska unija» objavila protest, ker so oblasti nastopile proti omenjenim trem osebam samo zato, ker so se udeležile 42. kongresa «Evropskega gibanja». Sporočilo dodaja, da je španska vlada «dala ukaz vsem časopisom (nekateri pa, zlasti madridski «ABC» je ta ukaz izvršil le pod pritiskom), da morajo objaviti povsem lažne vesti, v katerih se dolži skupina «Španska zveza», da je podpihovala nikoli obstoječo protišpansko zaroto in da je bojkotirala vstop Španije v evropski skupni trg, medtem ko da je «Španska zveza» temu naklonjena.

Voditelj desničarske monarhistične opozicije Gill Robles je odpotoval sinoči v Paris, skupno s Fradosom Arrartejem, ki je ob prihodu izjavil med drugim: «Priče smo zadnjih naporov režima, ki ni daleč od svojega konca.» Po njegovem mnenju bodo imeli ukrepi Francove vlade nasproten učinek od onega, ki si ga obetajo španske oblasti; dodal je, da se je «Cerkev preusmerila in da je nova katoliška generacija razumela, da se mora tudi v Španiji položaj razviti, da bi se dežela mogla postaviti na raven svojih evropskih sosedov».

V teh poslednjih štiriindvajsetih urah je Pariz postal zbirališče nove skupine izgnancev, namreč osebnosti španske opozicije. Poleg že omenjenega Gilla Roblesa, ki je že trideset let voditelj španske katoliške desnice, in ki je zbral okrog sebe v tem poslednjem času španske liberalne katoličane in profesorje Pradosa Arrarteja, ki je univerzitetni profesor za ekonomijo, in ki pripada skupini demokratične akcije, je v Parizu tudi Dionisio Ridruejo. Vsi ti so raje izbrali izgon kot pa internacijo na Kanarskih otokih.

Gill Robles je dal intervju za pariški dnevnik «Le Monde». V svojem intervjuju je poudaril, da je zelo zadovoljen z rezultati razgovorov v Muenchenu in da jih smatra za zelo važne: «Ni sicer prišlo do formalnega pakta med notranjimi političnimi silami in predstavniki strank v izgnanstvu; toda dejansko gre za globlji sporazum: končno se je uresničila skupna osnova med našimi stališči, za katere se včasih zdi, da se razhajajo.» Gill Robles je nato dejal, da je do sporazuma prišlo na naslednji podlagi: previden proces evolucije, formalna obsodba nasilja še pred začetkom procesa evolucije. Po njegovem mnenju gre namreč za to, da se dokaže, da se je v Španiji moč ogniti dilemi, na kateri temelji sedanji režim: ali sedanji red, ali kaos. Robles je hkrati izrazil mnenje, da so se v Muenchenu mogli izogniti nevarni čeri: «večni diskusiji o potrebi ‚predhodnih' volitev, da bi določili bodočo ureditev Španije. Demokratizacija bo mogla priti kasneje, bo postopna in previdna, četudi vedno iskrena».

«Le Monde» pripominja v svojem komentarju temu zadnjemu delu intervjuja, da «razni nemonarhistični opozicijski krogi zatrdno ne bodo povsem soglašali s tem tolmačenjem prvega člena resolucije kongresa v Muenchenu».

Predsednik španske republikanske vlade v izgnanstvu Claudio Sanchez Albornoz je objavil izjavo o kongresu v Muenchenu in pravi med drugim, da doseženi sporazum «zadevajo miroljuben in demokratičen postopek, da bi Španiji vrnili mednarodno vlogo, ki ji pripada v svobodni Evropi». «Vlada španske republike — nadaljuje Albornoz — se obrača na svetovno demokratično mnenje, predvsem na Evropo in Ameriko, da bi ju spomnila na njuno dolžnost solidarnosti do demokratov in liberalcev v notranjosti Španije, ki so bili prisotni na kongresu v Muenchenu.» Albornoz poziva republikance v izgnanstvu, naj uresničijo enotno gibanje solidarnosti do teh delegatov.

Pet let slovenske gimnazije v Celovcu

Slovenska gimnazija v Celovcu je te dni proslavila svojo petletnico. Ponatiskujemo uvodnik, ki ga je 8. junija objavil celovški «Slovenski vestnik».

Če govorimo o zgodovini slovenske srednje šole na Koroškem, moramo vedno spet poudariti, da so njene korenine tam, od koder izvirajo vse naše pridobitve po drugi svetovni vojni: v odporni in uporni borbi našega ljudstva proti nacifašizmu. Le s to borbo smo dosegli tudi člen 7 državne pogodbe, ki nam daje tudi pravico do lastne srednje šole. Zato sta tudi obe osrednji organizaciji v Spomenici koroških Slovencev postavili jasno zahtevo po lastni srednji šoli in v nadaljnjih vlogah in pri intervencijah vedno spet urgirali zlasti uresničitev te zahteve. Tako je končno poleti 1956 prišlo do razgovora med zastopniki zveznega ministrstva za pouk in deželne vlade ter predstavnikoma ZSO in NskS, na katerem je bil sprejet sklep, da bo slovenska gimnazija po potrebnih pripravah lahko pričela pouk v prvih treh razredih s pričetkom šol. leta 1957/58.

Šele na osnovi teh dejstev je končno prišlo do ustanovitve odloka z dne 9. 5. 1957 po ministru dr. Drimmlu. Od takrat se je slovenska gimnazija iz prvih skromnih začetkov, ki pa so bili našim nasprotnikom kljub temu cilj nenehnih napadov, ob podpori vsega našega ljudstva krepila iz leta v leto in se razvila v močno trdoživo ustanovo, ki obhaja letos svoj jubilej petletnega obstoja.

Temu dogodku je bila posvečena tudi letošnja zaključna prireditev dijakinj in dijakov slovenske gimnazije zadnjo nedeljo v Celovcu. V veliki dvorani Delavske zbornice se je zbralo daleč nad tisoč ljudi, predvsem staršev, katerih otroci obiskujejo to slovensko srednjo šolo. Navzoči pa so bili tudi številni častni gostje, med katerimi je ravnatelj prof. dr. Tischler posebej pozdravil deželnega glavarja Wediniga s soprogo, osebnega škofovega zastopnika prelata dr. Blumla, jugoslovanskega generalnega konzula Trampuža s soprogo in ostalimi člani generalnega konzulata, koroškega deželnega nadzornika dvornega svetnika dr. Arnolda s soprogo, strokovnega nadzornika dr. Schmida s soprogo ter predstavnika manjšinskega oddelka koroškega deželnega šolskega sveta vladnega svetnika Justa s soprogo.

V svojem pozdravnem govoru je ravnatelj dr. Tischler uvodoma naglasil: «Če se ob petletnici pojavi toliko gratulantov, je to dokaz, da vsi z veliko skrbjo in ljubeznijo spremljate razvoj in delo te šole, je dokaz, da ima ta šola veliko več prijateljev in somišljenikov, kakor nekateri mislijo. V petih letih je šola zrasla v čilega mladeniča, ki je odložil vsak strah in je danes sposoben, da stopi tudi pred javnost, čeprav ne najde povsod zasluženega zaupanja. Kakor smo na šoli pridno delali teh pet let, tako bomo delali tudi v bodoče, da bomo v enem letu predstavili svoje prve maturante in s tem izpopolnili šolo v polno gimnazijo.» Zahvalil se je vsem, ki so kakorkoli prispevali k uspešnemu razvoju slovenske gimnazije, posebno prosvetnemu ministru in koroški deželni vladi za štipendije ter vsem dobrotnikom, ki s svojimi prispevki omogočajo študij številnim dijakom. Izrazil je upanje, da bodo šola in njeni dijaki tudi v bodoče deležni izdatnih podpor, ter poudaril važno vlogo dijaških domov, kateri bi s svojim odgovornim delom prav tako zaslužili podporo s strani dežele in države.

Dijakinje in dijaki so v okviru svoje vsestransko uspele prireditve počastili petletni jubilej svoje šole z državno himno. Ob koncu pa je spregovoril še predsednik Združenja staršev na slovenski gimnaziji dipl. trg. Urank, ki je poudaril, da taka prireditev ni samo kulturni užitek, marveč hkrati tudi merilo kulturne ravni te naše šole. Na profesorski zbor pa je naslovil prošnjo, da bi našo mladino tudi v bodoče vzgajali v ljubezni do naroda in domovine ter utrjevali v njej bratska čustva do sosednega naroda in vseh narodov na svetu.

Na nedeljski prireditvi smo koroški Slovenci skupno z našo mladino, ki se šola na slovenski gimnaziji, dostojno proslavili petletni obstoj tega učnega zavoda. S tem pa smo tudi izpričali, da nam je vzgoja naše mladine srčna zadeva, kajti mladina je bodočnost in kot tako vredna vsega truda, da se bo, vzgojena v poštene in koristne člane družbe, znala odločno postaviti in boriti za visoke ideale enakopravnega in prijateljskega sožitja med narodi v miru in medsebojnem spoštovanju!

V isti številki objavlja «Slovenski vestnik» članek, s katerim bravce podrobneje seznanja z nastankom in ustrojem slovenske gimnazije v Celovcu.

V smislu državne pogodbe od 15. maja 1955 je zvezni minister za prosveto z odlokom od 9. maja 1957 določil ustanovitev Zvezne realne gimnazije in gimnazije za Slovence v Celovcu kot poskusne šole. Z zakonom o manjšinskem šolstvu od 19. marca 1959 je šola dobila zakonito osnovo. Od vsega začetka je šola provizorično nameščena v poslopju celovške realke.

Jeseni 1957 se je na šoli pričel pouk v prvem, drugem in tretjem razredu. Od leta do leta dobiva šola po en nadaljnji razred in bo v šolskem letu 1962/63 postala popoln zavod s prvimi maturanti poleti 1963. Prvi in tretji razred imata paralelke.

V smislu zakona o manjšinskem šolstvu iz leta 1949 je šola urejena po učnem načrtu avstrijskih realnih gimnazij in po potrebi gimnazij. V jezikovnem pogledu je šola naslednje urejena:

Učni jezik je slovenščina.

Od 1. do 8. razreda je pouk v enaki meri v slovenskem in nemškem jeziku.

Od 3. razreda naprej se dijaki učijo latinščine.

V 5. razredu imajo dijaki možnost izbire med angleščino in grščino. V povprečju se tri petine dijakov odloči za angleščino, dve petini pa za grščino. Ta izbira je potem obvezna do mature.

Od 6. razreda naprej je ruščina s 3 tedenskimi urami prostovoljni predmet. Ker dobijo že s slovenščino najvažnejše osnove za priučenje slovanskih jezikov, se pouka ruščine udeležujejo skoraj vsi dijaki.

Prosti predmet na šoli sta tudi stenografija v 4. in 5. razredu in zborno petje od 1. do 8. razreda. Zaradi prav dobre glasbene nadarjenosti dijakov je pouk v zbornem petju v 3 skupinah: dekliški zbor, deški zbor in moški zbor. Kot uspeh tega glasbenega šolanja priredi šola vsako leto ob zaključku šolskega leta pevski koncert, ki se ga udeležujejo tudi gospod deželni poglavar in pristojni nadzorniki. Kot posebnost ima šola vsako leto tudi svoj mladinski športni dan. Samo po sebi razumljivo pa izvaja tudi v učnem načrtu predvidene smučarske tečaje in potovalne dneve.

Solo je v prvem šolskem letu obiskovalo 94 dijakov, v šolskem letu 1958—59 je njihovo število narastlo na 136, v naslednjem šolskem letu pa na 184. V šolskem letu 1960—61 je bilo na šoli že 228 dijakov, sedanje njihovo število pa znaša 268.

Izključno za potrebe šole stojita v poslopju realke na razpolago le konferenčna soba in pisarna ravnateljstva. Učilnice morajo dijaki deliti z onimi nemške realke. V konferenčni sobi in pisarni ravnateljstva so spravljena tudi vsa učila šole, tako da sličita ta dva prostora prej magazinu kot pa bivališču in delovišču srednješolskih profesorjev. Iz omenjenih razlogov je pouk na šoli izključno popoldanski. Ker sta v istem poslopju nameščeni 2 šoli, pride razumljivo vedno spet do težav, zlasti v popoldanskih urah.

Kar tiče učbenike, obstajajo težave v tem, da jih morajo učitelji sami pripravljati. V prvih štirih letih so pripravili 12 učbenikov, ki obsegajo slovenske čitanke, učbenike iz verouka, latinske vadnice in zgodovino glasbe. Nadaljnji učbeniki se pripravljajo. Za nemščino, za katero je predpisan isti učni načrt kot za vse druge realne gimnazije v državi, se lahko uporabljajo vsi aprobirani učbeniki. V ostalih predmetih pa si učitelji pomagajo ali z nemškimi knjigami ali pa z zapiski na tabli in v zvezkih.

Trimestrska poročila in letna spričevala so enako kot glavni katalogi dvojezična, pri čemer pa smejo biti krajevna imena pisana le v nemščini. Dijakom je na razpolago dijaška knjižnica z okoli 1.200 slovenskimi in nemškimi knjigami. Šola ima tudi Združenje staršev, katerega redni in podporni člani bistveno pomagajo pri nakupu učil.

Šola sme sprejeti le dijake z avstrijskim državljanstvom. Tudi učitelji morajo biti avstrijski državljani in imeti avstrijska spričevala. Z odlokom Zveznega ministra za prosveto od 5. 6. 1957 je bil višji študijski svetnik dr. Joško Tischler zadolžen s provizoričnim vodstvom šole.

Za petletnico slovenske gimnazije v Celovcu bi se spodobilo, da bi ji prosvetno ministrstvo dodelilo lastno poslopje, njegovega provizoričnega upravitelja pa imenovala za definitivnega ravnatelja šole.

Fred Baldassare je v soboto preplaval pod vodo Mesinsko ožino, in sicer v treh urah in 42 minutah. Plaval je povprečno 4 metre pod morsko gladino. Na sliki ga vidimo, ko je po srečno uspelem poskusu prišel iz morja na kopno

STRAŠNA PROMETNA NESREČA V ARGENTINI

Vlak treščil s polno brzino v avtobus: 42 mrtvih učencev in 70 ranjencev

Nesreča se je zgodila, ker niso bile spuščene zapornice

BUENOS AIRES, 11. — V predmestju Buenos Airesa, in sicer v Calle Lacarra se je zgodila grozna nesreča, ki je zahtevala 42 mrtvih in 70 ranjenih. Nad področjem je bila gosta megla, skozi katero si je s težavo utiral pot šolski avtobus, poln učencev. Ko je avtobus privozil na tračnice tamkajšnjega železniškega prehoda, pa je vanj nenadoma treščil vlak, ki je vozil s polno brzino.

Posledice trčenja so bile strašne. Sunek je bil tako močan, da je karoserijo avtobusa dobesedno odtrgalo od šasije, medtem ko so trupla učencev letela daleč naokoli. Tudi v vlaku je bilo nekaj ranjenih. Po prvih vesteh naj bi bilo 41 mrtvih in 30 ranjenih, kasneje pa so ugotovili, da je bilo 42 mrtvih in 70 ranjenih, med njimi 23 teže.

Nerazumljivo je, kako da železniški prelaz ni bil zaprt. Za sedaj je še v teku preiskava, ki bo ugotovila, kdo je zakrivil nesrečo, kakršne v Argentini ne pomnijo.

Za pomilostitev A. Faotta

PISA, 10. — Maria Maddalena Biasci, dekletce iz Marciana di Cascina, ki je pred časom odstopilo del svoje štipendije družini Franka Manninu, bi hotela sedaj doseči pomilostitev za kaznjenca Alfreda Faotta, ki ga je spoznala ob svojem obisku v kaznilnici Porto Azzurro. Mala Maria je ob tej priliki govorila s Faottom in mu, ko se je vrnila domov, napisala pismo.

Alessandro Faotto je bil obsojen na dosmrtno ječo zaradi umora svojega svaka, grofa Giovannija Pellegrinija. Dogodek, bolj znan pod vzdevkom zločin «dell'Alabarda», se je zgodil med 29. in 30. marcem leta 1947 v Desenzanu, v vili grofa, kjer je bil sredi noči umorjen. Policija je takrat aretirala Faotta, njegovo ženo in nekega gosta, ki je tudi bil v vili, vendar je naknadno zadržala v priporu samo Faotta, in sicer pod obtožbo zločina, pri čemer pa ni bilo niti ugotovljeno orožje, s katerim je bil zločin izvršen.

Na procesu je bil Faotto obsojen na dosmrtno ječo, vtem ko je žena nastopila proti svojemu možu kot civilna stranka. Alessandro Faotto se je v teh letih izkazal za vzornega kaznjenca, a hkrati je bil tudi član uredniškega zbora časopisa, ki ga izdajajo kaznjenci v Porto Azzurro.

Svojega otroka je umorila

COSENZA, 11. — Karabinjerji iz Paole so aretirali 24 let staro Franceschino Martino, ki je obtožena, da je takoj po rojstvu umorila svojega otroka ženskega spola. Truplo dojenčka so našli na neki njivi in je bilo pokrito s slamo in listjem.

Aretacije v Argentini med dijaki in profesorji

BUENOS AIRES, 11. — Organi argentinske javne varnosti so med profesorji in dijaki province Cordoba, pripadajočimi skrajni levici, izvršili nad 100 aretacij. Zaradi tega so rektor in študenti univerze v Cordobi protestirali. Po drugi strani pa so policijski organi delavce iz nekega podjetja v Buenos Airesu, ki so stavkali ter ob tej priložnosti zasedli lokale, izgnali iz teh s pomočjo solzilnih bomb.

Šest glob šoferju ki je povzročil nesrečo

VERONA 11. — Karabinjerji so 45 let staremu Francescu Bonafiniju naložili šest glob, ko je povozil 15 let starega Roberta Leardinija.

Bonafini je s svojim avtomobilom treščil v Leardinija, ki je privozil z motorjem iz nasprotne smeri, pri čemer je mladenič zadobil poškodbe ozdravljive v dveh tednih. Ko so na mesto nesreče prišli karabinjerji, so ugotovili naslednje: Bonafini je vozil avtomobil brez evidenčne tablice, brez smernih kazalcev, brez prometne knjižice, z obrabljenimi plašči na kolesih, z neodgovarjajočo izpušno cevjo, poleg tega pa ni upošteval prednosti, ki jo je imel motorist. Za vsak prekršek je bil kaznovan s posebno globo.

Včeraj zaključen sredozemski velesejem

PALERMO, 11. — Mednarodni, letos že 17. sredozemski velesejem v Palermu se je sinoči zaključil. Velesejem je obiskalo kakih 600 tisoč obiskovavcev, medtem ko je bilo sklenjenih poslov v skupni vrednosti za nad 4 milijarde lir.

Juan Carlos rešil brodolomce

ANTIBES, 11. — Don Juan Carlos in njegova žena, grška princesa Sofija, sta rešila na krov svoje jahte brodolomce iz neke belgijske izletniške ladje, ki se je potopila na morju pri Antibesu ob francoski obali.

Na krovu belgijske jahte «Shekrim» je kmalu potem, ko se je oddaljila od obale, izbruhnil v strojnem oddelku požar. Potniki so poskakali v morje, nakar jih je rešila jahta, s katero sta don Juan Carlos in njegova žena odšla na poročno potovanje. Nihče od brodolomcev ni bil ranjen.

SAVONA, 11. — Do svojevrstne nesreče je prišlo danes opoldne v tukajšnjem pristanišču. Pri pomolu Pietro Sbarbaro je šofer Giuseppe Falco parkiral kamion s prikolico, ki je bila polna vreč umetnega gnojila. Ko pa je prikolico odpel, je ta zaradi visečega terena začela drseti proti morju in vsi poskusi šoferja, da bi jo ustavil, so bili zaman. Tako je prikolica, na kateri je bilo 50 stotov vreč umetnega gnojila, treščila na ribiško ladjo «1792» iz La Spezie in poškodovala ladijski krov.

POTRES V BOSNI, KI SO GA OBČUTILI TUDI DRUGOD

Panika v Sarajevu zaradi močnih potresnih sunkov

Zaradi panike ranjenih sedem ljudi Škoda na poslopjih in vodovodu

BEOGRAD, 11. — Aparati seizmološkega zavoda v Beogradu so danes zjutraj ob 8.15 zabeležili močne potresne sunke, katerih središče je bilo okrog 30 km severovzhodno od Sarajeva. V Sarajevu so zaradi potresa popokali zidovi, stropi in fasade na mnogih hišah. Po zadnjih podatkih je poškodovanih okrog 200 hiš, za stanovanje nesposobna pa so samo tri stanovanja. Zaradi potresnih sunkov je bilo laže in teže poškodovanih sedem ljudi. Večinoma so se ljudje poškodovali v paniki, ki je nastala, tako da se je najteže poškodoval Sarajevčan, ki je skočil skozi okno na ulico.

V tovarni nogavic «Ključ» je poškodovanih šest parnih peči. V Hrušici pri Sarajevu je popokala vodovodna cev, tako da je prebivavstvo ostalo brez vode. Na železniški progi Sarajevo-Mostar je zaradi potresa padlo okrog 3.000 kubičnih metrov zemlje na tračnice. Potresne sunke so občutili še v Zenici, Mostarju, Splitu in v drugih krajih Jugoslavije. Potresne sunke so občutili tudi Beograjčani.

Režiser in pomočnik prijavljena sodišču

RIM, 11. — Zaradi groženj javnemu funkcionarju sta bila prijavljena sodišču 27 let stari režiser Franco Rossellini in 23 let stari pomočnik režiserja Ruggero Teodato. Na cesti, po kateri sta se vozila z avtomobilom, ju je ustavil mestni stražnik in jima hotel naložiti globo zaradi prometnega prekrška. Toda Rossellini in njegov prijatelj sta se uprla in nista hotela pokazati dokumentov. Poleg tega pa sta mu še grozila. Zato sta bila prijavljena sodišču.

Aretirani razpečevavci mamil v Milanu

MILAN, 11. — Tri osebe, od katerih je ena bivajoča v Manera di Lomazzo, ostale pa v Milanu, so policijski organi aretirali pod obtožbo razpečevanja mamil. Policija je našla pri njih pet zavojčkov po en gram kokaina, v stanovanju enega od teh pa 50 gramov kokaina in precizno tehtnico.

Policija je prišla razpečevavcem na sled pred kakim 15 dnevi, ko je bilo kvesturi javljeno, da se v nekem baru v Ulici Poliziano razpečavajo mamila. Da bi ne vzbudil suma, je namestnik načelnika letečega oddelka dr. Jovine skupno z drugimi funkcionarji in agenti začel kot navaden klient obiskovati omenjeni lokal, pri čemer je celo sklenil prijateljstvo z vsemi tremi aretiranci. Preiskovalni organi so si tako zagotovili dovolj dokaznega materiala, da so mogli zatem omenjeno trojico aretirati.

Nadaljnja preiskava se vrši ob sodelovanju «Interpoola», da bi ugotovili, od kod so mamila prihajala.

DRZEN VLOM V MILANSKO ZLATARNO

Za 6 milijonov lir zlata odnesli vlomivci iz blagajne

MILAN, 11. — Danes ponoči so drzni vlomivci vdrli v zlatarno Anne Carenzo v Ul. Orefici 24, ki jo ima v najemu 33 let stari Antonio Balossi.

Vlom je bil odkrit danes zjutraj, ko je zlatar odprl vrata trgovine. Takoj je videl, da so ga obiskali tatovi in je poklical policijo, ki je uvedla preiskavo. Policisti so ugotovili, da so vlomivci najprej vdrli v sosedno trgovino, kjer prodajajo žige in podobne reči, tu pa so napravili luknjo v zid in skozi njo prišli v trgovino.

Zlatar je imel vso zlatnino spravljeno v dveh blagajnah. Ena, in sicer manjša, je vgrajena v zidu, druga, večja, pa je postavljena v posebnem prostoru in jo od zadaj in od strani obdaja zid. Vlomivci so se naprej spravili na manjšo zidno blagajno in zdi se, da ni predstavljala prevelikih težav. Dejstvo je, da so jo odprli in iz nje odnesli za šest milijonov lir vredne zlatnine in dragih kamnov. Kasneje so se spravili še na večjo blagajno, v katero so že izvrtali več manjših lukenj, skozi nje pa so potegnili tanke žage, da bi odprtino razširili.

Toda očitno jih je nekdo prestrašil, kajti svojega dela niso izvedli do konca. Zato so pobrali samo zlatnino iz manjše blagajne in z njo izginili. Zanimivo je, da sta bili obe blagajni povezani z alarmnim sistemom, ki pa očitno ni deloval.

Velika prometna nesreča v Indiji

JAIPUR, 11. — Na železniškem prehodu v bližini Jaipurja je vlak trčil v avtobus, pri čemer je bilo 25 oseb ubitih in 22 ranjenih. Vse žrtve so med potniki avtobusa.

Trije nemški alpinisti obviseli na vrvi v prepadu

SONDRIO, 11. — Člani gorske reševalne službe iz Valmalenta so se danes zjutraj odpravili proti vrhu Bellavista (3.922 m), kjer sta dva nemška alpinista, pripadajoča navezi petih oseb, bila ranjena, vtem ko so se skušali povzpeti na vrh v Vermilski skupini.

Alpinisti, ki so prihajali iz Švice, so se včeraj zjutraj spustili do zavetišča Marinelli Bombardieri (2.813 m) na italijanski strani, nakar so se popoldne odpravili proti zavetišču Marco e Rosa (3.922 m), ki je blizu meje. Vtem ko so se vzpenjali proti vrhu Bellavista, se jim je pod nogami nenadoma udrl sneg, pri čemer so prvi trije v navezi padli v globoko razpoklino. Zadnja dva sta jih uspela zadržati tako, da sta zasadila cepine v led in s tem preprečila, da bi se njuni tovariši raztreščili na dnu prepada. Kmalu zatem je prišla mimo skupina švicarskih alpinistov, ki so pomagali izvleči ponesrečence iz razpokline. Eden od teh si je zlomil nogi, drugi se je precej ranil in je dobil živčni šok, medtem ko je tretji nepoškodovan. Onega s prelomom nog so takoj prenesli do zavetišča Marinelli Bombardieri, vtem ko je moral drugi, ki ga je zadel živčni šok, prenočiti v luknji, ki so jo nalašč zanj izkopali v snegu.

Švicarska skupina je nato zapustila oba Nemca ter se napotila v dolino po pomoč. Reševalna skupina bo morala, skupno z zdravnikom in karabinjerji, ki so tudi z njimi, opraviti pot najmanj petih ur, in to po zelo zasneženem terenu, preden bodo dosegli zavetišče Marinelli Bombardieri in zatem še tri alpiniste, ki so ostali pod vrhom Bellavista. Njihov povratek je predviden za danes proti večeru.

Janez Bernik, Mladen Srbinović Oton Gliha in Olga Jančić na letošnji beneški bienali

BENETKE, 11. — *Iz Jugoslavije bodo na letošnji beneški bienali razstavljali štirje umetniki. Razstava bo kot vedno v jugoslovanskem paviljonu in pripravil jo bo komisar Boris Vizintin, ravnatelj galerije na Reki. Svoja dela bodo imeli na razstavi Janez Bernik, Mladen Srbinović, Oton Gliha in Olga Jančič. Vsega bo razstavljenih kakih 50 del, slik in skulptur; skulpture so delo Jančičeve. — Tudi iz Poljske bodo štirje umetniki: 66-letni slikar Eugenius Eibisch, 60-letni kipar Stanislav Horno-Popawski, slikar Tadeusz Brzozowski ter kiparka Alina Szapocznikowa. — Med paviljone, kjer se bodo predstavili po štirje umetniki, spada nadalje paviljon ZDA. Vsi štirje umetniki iz ZDA — dva slikarja in dva kiparja — se zelo razlikujejo po različnem izvoru in kulturi. Slikarica Loren MacIver se je rodila in je zrasla v ZDA, slikar Jan Müller, ki je leta 1958 pri 35 letih umrl, se je rodil in zrasel v Nemčiji, kipar Dimitri Hadzi se je rodil v New Yorku, a je grškega porekla, kiparka Louise Nevelson pa je sicer zrasla v Ameriki, rodila pa se je v Kijevu. — Kanada je letos pripravila antološko razstavo enega samega umetnika, slikarja Jeana Paula Riopella. Riopelle, ki je danes eden izmed glavnih predstavnikov kanadskega umetniškega sveta, bo imel na razstavi kakih 50 del. — Kot pred dvema letoma, bo tudi letos SZ predstavila na bienali večje število umetnikov, med katerimi bodo tudi predstavniki mlajše generacije.*

Šestim uradnim nagradam italijanske vlade, beneške občine, beneške pokrajine in prosvetnega ministrstva ter 16 posebnim nagradam, ki so bile že pred časom določene za beneško bienalo v znesku 16.550.000 (med temi so nagrade «David E. Bright Foundation» iz Los Angelesa v znesku 1.600.000 ter nagrade mednarodnega inštituta za liturgično umetnost v znesku 5.950.000) so se pridružile še druge posebne nagrade raznih javnih in zasebnih ustanov. Med temi velja zlasti omeniti nakupno nagrado založbe «Giulio Einaudi» iz Turina (1 milijon) za slikarstvo; «Cardazzo» Benetke (500.000) za slikarstvo ter še več nagrad in nakupnih nagrad po pol milijona in manj. Nekatere teh nagrad bo prisodila kar mednarodna žirija, druge pa bodo podelile posebne žirije, beneški Rotary Club bo pa svojo nagrado (250.000) za umetnika iz Treh Benečij kar sam podelil. Medtem ko je verjetno, da bodo prijavljene še nekatere nagrade, je do sedaj sklad za nagrade dosegel vsoto 21.175.000 lir.

***

Film «All'armi, siam' fascisti» ima na splošno v italijanskih mestih lep uspeh (najbrž bolj kot v Trstu). Ponekod so se kinematografski lastniki odločili, da dajo na žrebanje med obiskovavce nekaj izvodov knjige «Lungo viaggio attraverso il fascismo», ki jo je napisal Ruggero Zangrandi in je izšla pri Feltrinelliju.

Italijanski pesnik v Umagu

Milanski založnik dr. Vanni Scheiwiller je v Umagu «odkril» pesnika. To je 28-letni Mario Cocchietto, profesor na italijanski osemletki v Umagu. Dr. Scheiwiller, ki so mu nekatere Cocchiettove pesmi pokazali prijatelji v Trstu, se je takoj navdušil in že izdal knjižico z nekaterimi pesmimi, v kateri je občutiti prisotnost slikarjevega očesa; Cocchietto je namreč precej uspešen tudi kot slikar.

Lojze Spacal razstavlja v Kranju

Od petka je v Kranju razstava del Lojza Spacala. Na otvoritvi je o slikarjevem delu govoril dr. Emilijan Cevc. Razstavljenih je 55 del; slik v olju je deset, ostalo pa so grafike. Dela so iz dobe od 1954 do 1962. Razstava se bo ponovila še v Mariboru in Slovenjem Gradcu.

NADALJEVANJE RAZPRAVE PROTI NOVINARJEM RIMSKEGA «PAESE-SERA»

Zastopnika civilne stranke dokazujeta moralno neoporečnost Pacciardija

Odvetnik zasebne stranke zahteva obsodbo obtožencev, da bo Pacciardi prejel moralno zadoščenje - Jutri bo govoril javni tožilec

RIM, 11. — Pred IV. sekcijo kazenskega sodišča se je danes nadaljevala razprava v zvezi s tožbo, ki sta jo poslanec Randolfo Pacciardi in njegova žena Luigina Civinini, vložila proti ravnatelju časopisa «Paese-Sera», Faustu Coenu, odgovornemu uredniku Fidii Gambettiju in parlamentarnemu dopisniku Angelu Averju v zvezi z znano zadevo letališča v Fiumicinu.

Prvi je povzel besedo zastopnik civilne stranke odvetnik Vincenzo Sanmartino. Najprej je skušal z ustreznimi besedami orisati razgibano življenje Pacciardija, pri čemer je omenil njegovo udeležbo v prvi svetovni vojni in to, da je bil odlikovan z dvema srebrnima medaljama. Zatem je govoril o njegovi protifašistični dejavnosti, zaradi katere je moral emigrirati v Švico in Francijo. Skušal je tudi omeniti njegovo udeležbo v španski državljanski vojni, pa je kmalu prenehal, češ da tu ni šlo za spopad v korist svobode, marveč za konflikt med fašizmom in komunizmom. Nadaljeval je z njegovim življenjepisom vse do konca druge svetovne vojne, ko se je vrnil v Italijo in je ustanovil Republikansko stranko ter leta 1948 postal obrambni minister.

V tem času se je začelo graditi, je nadaljeval odvetnik Sanmartino, letališče v Fiumicinu, ki je postalo predmet parlamentarne preiskave, zaradi katere je tudi prišio do procesa. Skušal je prikazati, da zadeva letališča v Fiumicinu nima nobene zveze s stanovanji v Ulici Pollaiolo, last družine Pacciardi, v kolikor je Pacciardi že pojasnil parlamentarni preiskovalni komisiji, da je njegova žena pripadala dokaj premožni družini iz Grosseta, in je ob očetovi smrti podedovala okrog 30 nepremičnin, katerih dohodki so zadostovali za nakup skromnega nepremičninskega imetja v Rimu. V nadaljevanju je zastopnik civilne stranke pojasnil zveze, ki jih je Pacciardijeva žena imela z gradbenim podjetnikom Manfredijem in njegovo ženo, kakor tudi, kako je prišlo do ustanovitve gradbene zadruge. Vse to je bilo dokazano, je nadaljeval zastopnik civilne stranke, z ustreznimi pogodbami, potrdili, čeki itd., tako glede nakupov kot plačila. Iz poročila parlamentarne komisije je bilo razvidno, da poslanec Pacciardi v svojstvu obrambnega ministra ni imel ničesar skupnega z gradbenimi deli letališča v Fiumicinu.

Na koncu je odvetnik Sanmartino kot zastopnik civilne stranke še poudaril, da je bil namen znanega članka v «Paese-Sera» prizadeti Pacciardija kot politično osebnost, ki se «od leta 1953 bori proti komunizmu, z namenom, da bi dokazal njegove nevarnosti ter preprečil, da bi tudi Italija ne prišla, kot mnogi drugi narodi, v njegovo suženjstvo».

Po krajšem odmoru, se je razprava nadaljevala, in sicer z nastopom odvetnika Carla D'Agostina, ki neposredno zastopa poslanca Pacciardija, medtem ko je odv. Sanmartino pravni zastopnik njegove žene. On je med drugim omenil, da Pacciardi, še preden je bil znan izid parlamentarne preiskave v zvezi z zadevo Fiumicino, ni niti za trenutek okleval in je takoj vložil tožbo proti omenjenemu časopisu. Iz članka, je nadaljeval, ki ga je list objavil, ni moč zaključiti drugega, kot da se je poslanec Pacciardi pustil podkupiti, in sicer od strani podjetnika Goffreda Manfredija, za kar je ta, kot protiuslugo, imel prejeti v zakup izvedbo del vzletišča št. 5 v Fiumicinu. Naravnost strašno je, je rekel odv. D'Agostino, da se je zaradi novinarske senzacije skušalo tako brez premisleka prizadeti čast človeka, kot je Pacciardi.

Zastopnik civilne stranke je zatem skušal dokazati, da podjetnik Manfredi ni prejel od Pacciardija nobene usluge, ker kot bivši obrambni minister ni imel nobene zveze z gradbenimi deli na letališču Fiumicino. Dražba za omenjena dela, je nadaljeval odvetnik, dejansko ni bila razpisana od obrambnega ministrstva, marveč od ministrstva za javna dela. Kar zadeva stanovanja kupljena od Pacciardijeve žene, ni moč glede njih najti ničesar protizakonitega. «Obtoženci», je pristavil zastopnik civilne stranke, «bi morali v prvi vrsti, če hočejo utemeljiti svoje obtožbe, dokazati, da je Pacciardi dejansko storil Manfrediju določene usluge, kakor bi morali tudi dokazati, da bivši minister ni imel svojega denarja, s katerim bi lahko omenjena stanovanja kupil». Odvetnik D'Agostino je zaključil svoj govor z zahtevo, da se obtoženci obsodijo tako, da bo Pacciardi prejel moralno zadoščenje, in da bo s tem tudi obsojena določena nekvalificirana metoda političnega napada.

Razprava se bo nadaljevala v sredo, ko bo nastopil javni tožilec.

Berač zgorel v seniku

MERANO, 11. — Giuseppe Windegger, star 70 let, berač iz San Pancrazia d'Ultimo, je umrl v požaru, ki je zajel senik posestnika Holznerja v Lana Postalu v Adiški dolini.

Karabinjerji so ugotovili, da je berač, kot je bila njegova navada, prišel pod večer v senik, da bi tu prespal. Preden je zaspal si je še prižgal cigareto, nakar je verjetno zadremal. Pri tem pa se je bodisi od plamena vžigalice bodisi od čika vnelo seno in začelo goreti. Močni plameni, ki so iznenada izbruhnili, pa so brškone starcu preprečili, da bi se rešil.

Izjalovljeni nameni brazilske desnice

Program Delavske stranke za bodočo vlado

Ohranitev dosedanje zunanje politike, kakor tudi potreba po ustreznih gospodarskih in socialnih reformah, predstavljata osnovni zahtevi brazilskih delovnih ljudi

Po večdnevni negotovosti in napetem pričakovanju, je Brazilija ponovno stopila v svoj normalni politični tir. Najnovejša kampanja desničarskih sil, ki se je začela v cilju, da bi se izvedel državni udar, se je kmalu razbila ob zidu takšnim namenom nasprotnega javnega mnenja. Prevratniške sile so še enkrat prejele lekcijo — da se namreč v tej največji latinskoameriški deželi pogoji spreminjajo in da tu ni moč režirati predstav, kakršne so bile n. pr. uprizorjene v Argentini in Ekvadorju.

Napadi na zunanjo politiko vlade so doživeli v kongresu popoln polom. Predlog resolucije skupine desničarskih poslancev o izglasovanju nezaupnice zunanjemu ministru Dantasu, je praktično predstavljal zadnje upanje desničarskih zarotnikov za rešitev njihove akcije. S temu primerno bučnostjo je nastopilo tudi desničarsko časopisje, tako da je pri nekaterih političnih opazovalcih celo nastopila kratkotrajna zaskrbljenost za njegovo usodo.

V resnici pa se je Dantas udeležil odločilne debate v kongresu z običajno samozavestnostjo, odločnostjo in spretnostjo. V dveurnem govoru je pobil zapovrstjo vse «argumente» nasprotnikov sedanje vlade ter zelo učinkovito branil ter pojasnil stališča Brazilije na konferenci v Punta del Este. Resolucija je bila zavrnjena s 131 glasovi.

Pri razbitju desničarske ofenzive in preprečitvi nameravane zarote pa je imelo odločilno vlogo naglo reagiranje naprednih sektorjev političnega življenja dežele. V obrambo obstoječih institucij so se dvignili strankarski krogi okrog Goularta, liberalni tisk, nacionalistični in legalistični krogi v armadi, študenti in delavske organizacije. Po takojšnjem posvetovanju voditeljev najvažnejših sindikalnih organizacij, je Nacionalna konfederacija industrijskih delavcev izdala proglas, v katerem je pozvala delavce na budnost in pripravljenost, da se z vsemi silami in sredstvi, vključno splošno stavko, zoperstavijo slehernemu poizkusu upora.

Ob opozorilu sindikalnemu članstvu, da so desničarji znova postali aktivni z očitnim namenom, da zaduše ljudsko voljo s pomočjo odprave ustavnosti v deželi, je bilo v proglasu še posebej poudarjeno, da delavci nasproti takšnim namenom reakcionarnih sil ne bodo stali prekrižanih rok.

«To opozorilo je potrebno,» je rečeno v proglasu, «ker se delavcem zdi nenavadno čudno in značilno, da je do ponovnega napada reakcionarnih sil prišlo prav v trenutku, ko je javno mnenje začelo postavljati svoje zahteve po osnovnih reformah.»

Poročajoč o poteku in rezultatu kongresne bitke v zvezi s poizkusom desničarjev, da bi izpodnesli tla ministru Dantasu, kakor tudi o pojavu desničarske ofenzive nasploh, poudarja vplivni «Jornal do Brasil», da je brazilsko ljudstvo to pot še enkrat potrdilo dosedanjo vladno zunanjo politiko.

Pravtako poudarja tudi liberalni tisk, da Nevesova vlada ni padla, marveč da bo samo zamenjana, ker namerava več njenih članov kandidirati na kongresnih volitvah. Desnica je namreč z izglasovanjem nezaupnice ministru Dantasu nameravala povzročiti padec vlade in tako nekako omogočiti prevratniškim elementom uresničitev njihovih namenov, da bi se zanetil upor, kar pa se tudi to pot ni posrečilo.

Sestava nove vlade, a še posebno vprašanje njenega predsednika, pa tudi zunanjega ministra (v kolikor minister Dantas ne bi spremenil svojega namena, da kandidira za poslanca), predstavlja trenutno največjo skrb predsednika Goularta in vseh političnih krogov. Nova vlada bi morala, kot je to bil primer tudi v dosedanji, odražati odnos strankarskih sil v kongresu. Pomeni, da bi novi ministri morali v prvi vrsti izhajati iz treh največjih strank, ali pa imeti njihovo podporo.

Ob priliki, ko so se z njo vodila pogajanja, je Delavska stranka (PTB) v uradnem sporočilu objavila svoja gledišča glede bodoče vlade. Tu je v prvi vrsti rečeno, da bi nova vlada morala biti dejanski predstavnik ljudske volje, kakor tudi, da se mora dosedanja zunanja politika, ki jo je doslej vodila vlada in katera je bila potrjena tudi l. 1960 na predsedniških volitvah, še naprej ohraniti in razvijati, ker pač izraža voljo in težnjo velike večine brazilskega ljudstva. Zatem se postavlja hkrati še zahteva, da bodoča vlada uresniči tudi navznoter takšno neodvisno in napredno politiko, kakršno je bila doslej zunanja.

Omenjena Delavska stranka postavlja novi vladi. Tudi vrsto konkretnih točk, ki bi jih morala ta izpolniti, a med temi omenja v prvi vrsti borbo proti inflaciji, samostojni razvoj narodnega gospodarstva, razširitev tržišča delovne sile s pomočjo novih investicij, spoštovanje sindikalnih pravic, boljšo in pravičnejšo razdelitev narodnega dohodka itd. Vrhu tega pa naj bi se vodila tudi takšna politika, ki bi zagotovila širšo ekspanzijo zunanje trgovine, kakor tudi sklepanje dvostranskih sporazumov, ki so bistvene važnosti za suvereno državo. In končno se postavlja zahteva po izvedbi agrarne reforme in discipliniranju tujega kapitala.

To bi nekako bili nekakšni minimalni pogoji, na osnovi katerih bi Delavska stranka (PTB) bila pripravljena stopiti v vlado. Dejansko stoji za temi zahtevami predsednik Goulart, ki je njen voditelj. In pri tem treba upoštevati, da ta stranka, dasiravno v kongresu ni najmočnejša, ima v resnici, zaradi strnjenosti in discipliniranosti svojih poslancev, večji politični vpliv od vseh ostalih.

Potemtakem se ni čuditi, da so postale pravkar omenjene uradne zahteve glede bodočega vladnega programa nekakšna osnova vseh pogajanj, ki se v zvezi s sestavo nove vlade zdaj vrše. Njena dokončna sestava bo znana bržkone enkrat v drugi polovici junija, ker jo mora še pred tem potrditi brazilski kongres, katerega zasedanje je sklicano za 12. junij.

Jugoslovanska reprezentativca Jerković in Marković sta po dosedanjih uspehih v Čilu upravičeno zadovoljna. Na sliki v restavraciji hotela «El Paso» v Arici

TUDI NA ANGLEŠKEM IMAJO TEŽAVE S ŠOLO

Da nimajo dovolj učiteljic je kriva - ljubezen

Na eni strani se število učnih moči krči, na drugi pa se število otrok nepričakovano veča - Bogata Anglija nima za šolo denarja

Morda se bo komu zdelo čudno, toda tudi stara Anglija preživlja hudo krizo v — šoli. Ljudje, ki se s šolstvom ukvarjajo, si že dolgo zaman belijo glavo. Vzrokov za krizo v šoli je več. Že sam šolski sistem je starinski, celo arhaičen. Pomislimo le, da je pretepanje otrok z zakonom dovoljeno. Toda tudi to je čudno, da angleška šola preživlja hude finančne težave. Če pa ni denarja, so težave tem bolj upravičene. Morda pa bo nepoznavavca še najbolj presetil sledeči vzrok: ljubezen je kriva, da angleška šola nima dovolj učnih moči, da nima učiteljic. Do tega zaključka so prišli člani posebne komisije ministrstva za šolstvo.

Zdi se, kot bi ta zaključek ne bil neresen, toda posebni svet ministrstva za šolstvo je to dokazal s konkretnimi številkami: V šolskem letu 1960—1961 je prvič nastopilo učiteljsko in profesorsko službo 17.000 žensk. V istem šolskem letu pa je ta poklic zapustilo 16.000 žensk. 6.000 učiteljic in profesoric se je umaknilo v pokoj, zaradi dosluženih let. 10.000 mladih učiteljic pa je zapustilo učiteljski oziroma profesorski poklic, da bi se poročile, torej «zaradi ljubezni,» kot so v poročilu zapisali.

To so podatki, ki jim ni kaj oporekati. Iz teh in še drugih pa so člani že omenjene komisije angleškega prosvetnega ministrstva prišli še do druge ugotovitve, in sicer da se angleške učiteljice in profesorice rade zelo mlade možijo. Potemtakem, ugotavljajo, je treba pričakovati, da se bodo razmere še poslabšale. Od tod posamezni zaključki, med katerimi tudi ta, da bo tam do leta 1970 ostalo od 100 mladih učiteljic in profesoric v tem poklicu le 40 in to v samih prvih petih letih službe.

Sicer pa je pomanjkanje učnih moči na angleški šoli že kroničen pojav zadnjih let. Hkrati s tem po beleži angleška šola drugi kroničen pojav in sicer pomanjkanje sredstev, ki jih bogata dežela skupo odšteva ali dodeljuje svojemu šolstvu.

Zadeva pa postaja še bolj pereča, če vzamemo v poštev prirodni prirastek otrok ter nekakšne reforme v šolstvu. Na veliko presenečenje demokratov se odstotek prirastka iz leta v leto veča. V letu 1955 se je v Angliji rodilo 650.000 otrok, lani pa že 800.000. Tako da je lani prirodni prorastek prvič prekosil rekordno raven iz leta 1947, ki so jo tedaj pripisovali koncu vojne. Če pa vzamemo v poštev, da se bo šolska doba bodočih generacij podaljšala od tedanjih 10 na 11 let, je gotovo, da se bo okoli leta 1970 letni prirastek šolskih otrok povečal za 250.000 in bodo leta 1980 šteli v Veliki Britaniji namesto sedanjih 7 milijonov kar 8 milijonov in pol učeče se mladine.

Seveda računajo tudi s povečanjem učnih moči, vendar neizprosna statistika dokazuje, da gredo glede tega precej rakovo pot. Če pa se bo mogla izvesti še reforma šole, ki bo od sedanjih 40 učencev skrčila razred na 30 učencev, bo šolstvo v Veliki Britaniji potrebovalo 363.000 učiteljev, oziroma učnih moči, kar je za 100.000 več kot so jih imeli v letu 1960 in za 90.000 več kot jih ima danes. S podaljšanjem šolske dobe in s skrčenjem razredov na 30 učencev, pa je treba število še podvojiti, in po tem računu že danes znaša primanjkljaj učnih moči 100.000 oseb.

In kako nameravajo rešiti to krizo?

Predvsem računajo, da je treba povečati število učiteljišč, z druge strani pa bodo skušali že poročene učiteljice zvabiti spet v šolo.

Kar se tiče prvega načrta, zadeva ni tako enostavna, kajti ustanavljanje novih učiteljišč terja dolgo dobo, v konkretnem primeru predolgo, da bi ta ukrep mogel zamašiti trenutno odprte vrzeli.

Veliko več upanja imajo z načrtom za zvabitev poročenih učiteljic ponovno za kateder. Lansko leto se je na poseben poziv ministrstva za prosveto odzvalo 2.600 učiteljic, ki so že nekoč poučevale. Gre predvsem za učiteljice v starosti med 40. in 45. letom, ki so nekoč poučevale, se nato poročile, si ustvarile družino in otroke vzgojile in se sedaj morejo spet vrniti k svojemu prvotnemu poklicu.

Mnogo bolj «zanimiv», za naše pojme pa skoroda čuden je ukrep ministrstva, ki svetuje učiteljskim šolam, naj bodo bolj «velikodušne» z morebitnimi kandidati za učiteljski poklic in naj sprejmejo na posebne tečaje prostovoljce, ki bi hoteli učiteljski poklic vršiti kot svoj — stranski poklic. Zdi se, da jemljejo poklic učitelja in pedagoga nasploh z dokaj lahke plati.

Toda prosvetni minister je nedavno v neki diskusiji svetoval še dve rešitvi in sicer ustanovitev pomožne učiteljske službe ter dvoletni tečaj za deklata, ki se nameravajo posvetiti učiteljskemu poklicu, ki pa so tudi hkrati kandidatke za — zakon. Dekleta bi končala le dvoletno učiteljsko šolo in če bi se pet let ne omožile, bi morala naknadno dokončati še tretji letnik učiteljišča. To je precej «elastična rešitev», posebno če vzamemo v poštev dejstvo, da je britanska šola veljala za strogo in zelo zahtevno. In vendar je ta predlog naletel na dobre komentarje.

Kar se pa pomožnih učnih moči tiče, je ta predlog naletel na precejšnje negodovanje v vrstah «rednih» učiteljev. Po mnistrovem mnenju bi «pomožne» učitelje oz. učiteljice zbirali med starejšimi ženskami ali zelo mladimi dekleti. To angleški pedagogi jemljejo ko sprejemljivo, toda le za prve razrede osnovne šole, kjer je pomožni učitelj ali učiteljica n pr. v Londonu že v navadi in z uspehom pomaga učitelju oz. učiteljici pri otrocih med 5. in 7. letom. To bi «prave» učitelje oprostilo mnogega dela, posebno ko se izvaja pouk «po skupinah», ki ga imajo v navadi na Angleškem. Toda redni učitelji, učiteljice ter drugo učno osebje pravi, da bi njihov položaj, njihov status učiteljev bil s tem ogrožen. Seveda je to na eni strani stvar poklicnega ponosa, na drugi strani pa kaj malo utemeljen strah, saj je jasno, da gre za reševanje težav, ker učnih moči primanjkuje in jim je torej položaj več kot zagotovljen.

Pri vsem tem je zanimivo še to, da se na Angleškem, kjer se borijo s temi težavami, še niso spomnili, da bi v pouk vključili televizijo, ki je na Angleškem zelo razširjena in dobro organizirana.

Že nekak nepisan zakon je, da si ženska izbere nekoliko višjega moškega, oz. da si moški izbere od sebe nekoliko nižjo žensko. Davida Johnsona pa ni motilo, da je Ramona Austin za 60 cm višja od njega, oz. nje ni motilo, da je on za prav toliko nižji od nje. Imata se pač rada ...

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Prevelika drznost vas lahko pripelje v do kaj nevarno situacijo. Rešili boste pametno nek družinski spor. Zdravje zadovoljivo.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Zadovoljite se s tem, kar imate, ne prevzemajte novih odgovornosti. Ne bodite popustljivi nasproti ljubljeni osebi. Zdravje nespremenjeno.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Odločno boste morali poseči v spor med nekaterimi vašimi prijatelji. Ne bodite brez potrebe ljubosumni. Zdravje dobro.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Mirno in trezno rešite vsa vprašanja, ki so vam pri srcu. Z drago osebo boste delali načrte za bodočnost. Zdravje odlično.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Neko važno vprašanje boste rešili tako, kot ste želeli. Z dobro voljo si boste pridobili simpatije vseh. Zdravje dobro.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Da bi dosegli boljše uspehe, spremenite način dela. Pomagali boste svojemu dobremu prijatelju. Zdravje odlično.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Ne amudite važnega sestanka. Odpravite vaš pesimizem. Pazite na zdravje.

SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Zadovoljiv uspeh dela, ki ga boste opravili skupno s sodelavci. Prijeten obisk. Ne kadite preveč.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Kdor se ukvarja s trgovino, bo v teku jutra imel uspehe. Razčistili boste nejasnost nekega čustvenega odnosa. Zdravje odlično.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Ne boste dosegli uspeha, ki ste ga predvideli na vašem običajnem delovnem področju. Odpravite vašo črnogledost. Počivajte.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Uspelo vam bo dokazati vašo sposobnost in pripravljenost. Ogibajte se vznemirjenja. Nervoznost.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Pazite se zavisti vaših sodelavcev. Na večer boste prebili nekaj prijetnih ur. Zdravje odlično.

MEDNARODNA ARHEOLOŠKA RAZSTAVA V LJUBLJANI

Starine Ilirov in Venetov v Narodnem muzeju

Tudi iz tržaškega muzeja zanimiv eksponat: pokrov situle

Več kot mesec dni so že odprta vrata mednarodne razstave starodavne umetnosti alpskih Ilirov in Venetov v Narodnem muzeju v Ljubljani. Arheologi in muzejski delavci iz Severne Italije, Avstrije in Slovenije že desetletja zbirajo ter proučujejo najdbe iz grobišč ljudstev, ki so več kot pol stoletja pred našim štetjem naseljevali kraje med Padom, osrednjimi Alpami in Donavo.

Tako imenovana situlska umetnost alpskih Ilirov in Venetov, ki so ta čas prvič strnjeno naseljevali te kraje, predstavlja samostojen in celovit izraz njihove materialne in duhovne kulture. Ta kultura je nastala v času, ko je stara Grčija že premagala posledice dorskega preseljevanja in postavila temelje sistemu države-mesta, ustvarila prve kulturne in gospodarske centre ter pričela s kolonizacijo Sredozemlja. Tako se je poleg grške in etruščanske kulture, katera je iz raznovrstnih plemen zvarila novo silo, ki je segala na Jug do prvotnega Rima ter preko Apeninov na Sever v porečje Pada nastala še tretja civilizacija Venetov in Ilirov. Vse tri kulture beležijo začetek prebujenja in uveljavitve Evrope v svetovni zgodovini.

Žare imenovane situla, pasne spone, kratki meči, lončena posoda ter drugi predmeti najdeni na Vačah, v Hallstatteru, v Bologni, v Este, na Magdalenski gori in drugod že dolgo vzbujajo pozornost obiskovavcev italijanskih, avstrijskih in jugoslovanskih muzejev.

Pobudo za prvo celovito ter s tem tudi študijsko obdelano skupno razstavo najbolj tipičnega gradiva iz kulture alpskih Ilirov in Venetov je dal vodja prazgodovinske zbirke dunajskega Prirodoslovnega muzeja dr. Karel Kromer v pripravah na mednarodni kongres za klasično arheologijo v Rimu in Neaplju. Med italijanskimi znanstveniki je to pobudo podprl profesor za etruskologijo in italske starožitnosti na univerzi v Rimu Massimo Pallottino. Narodni muzej v Ljubljani pa je bil s pobornikom že prej v stalnih stikih. Po uvodnih razgovorih so nastali trije pripravljalni komiteji, ki so uredili skupno razstavo. Najprej je bila razstava lansko jesen v Padovi, sedaj je v Ljubljani, od začetka julija do jeseni pa bo na Dunaju.

Obiskovavec, ki se sprehaja med lepo urejenimi panoji in vetrinami po prostranih hodnikih in dvoranah prvega nadstropja Narodnega muzeja v Ljubljani, ali se je sprehajal med njimi v starodavni Padovi doživlja poleg bogastva oblik razstavljenih predmetov ter njihovih okraskov tudi zgodovino ljudstev, ki so to kulturo ustvarjala.

Lično opremljen katalog z izčrpnimi pojasnili ter krajšimi študijskimi sestavki znanstvenikov: Gabrovca, de Fogolarija, Kromerja, Kastelica in Krissa vodi skozi sedem razstavnih skupin. Prva skupina posreduje obiskovavcu oblikovalne elemente, druga pa najstarejše primerke. Sledita jima dve ločeni področji pod naslovom Dolina Pada in razvoj estenske šole ter notranjealpska in slovenska skupina. Dopolnjujejo jih še razstava poznih primerkov, skupina preživelih in izpeljanih primerkov ter gradivo za primerjave.

Razstavljene predmete je prispevalo kar 17 muzejev. Zastopan je tudi Museo Civico iz Trsta, ki je iz svojih zbirk na skupno razstavo poslal pokrov situle iz Mosta na Soči. Razporeditev razstavljenega materiala in njegova strokovno znanstvena obdelava predstavljata ogromno in zahtevno delo, ki je možno in uspešno samo z iskrenim in prijateljskim mednarodnim sodelovanjem. Razstave v Padovi, Ljubljani in na Dunaju pa imajo poleg drugega tudi ta namen.

Situla iz Vač pri Litiji (detajl)

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Carlo Ciussi v «Občinski»

Carlo Ciussi, ki razstavlja v Občinski galeriji, je rojen 1930 v Vidmu, kjer dela in živi. Je torej mlad a kljub temu uživa velik sloves, ker je pač pričel razstavljati že s 15 leti kot ekspresionist, ki je po vojni med prvimi prešel v informalno smer ter ima tako za seboj mnogo osebnih in sodelovanja na kolektivnih razstavah doma in na tujem.

Olja in risbe, ki nam jih prikazuje, so vsa novejšega datuma. Toda risbe, 12 po številu, so prej v mešani tehniki olja in pastelov poslikani listi. V olju podaja močne črnine in to bolj v smislu kretenj kot madežev, in še beline, ki prekrivajo ponekod navidezno neurejeno zarisane črte barvnih kred. Glavni poudarek leži na globokih in razsežnih črninah, ki po udarnosti svojih oblik učinkujejo razdražljivo napadalno.

Mirnejša in dekorativnejša so velika olja, ki po zasnovi sličijo risbam s prevladujočo črnino. Razlika je le v tem, da se v oljih za optično nadvlado bori z razjarjenimi črninami ploskovno šibkejša rdeča barva, medtem ko občutimo krik ostalih podrejenih barv, kot krik športnih navijačev pred odločilnim zaključkom borbe. Od teh slik, za katere se večinoma zdi, da so različno rešene variacije na skupno temo, pa se precej razlikujejo one tri na središčni steni, v katerih je učinek grajen na uravnoteženem sodelovanju vseh barv.

* * *

Akvarelisti v «S. Giusto»

Kdor bi si pa v teh dneh zaželel nekaj preproste lepote nezahtevnih posnetkov narave, naj bi stopil v Galerijo San Giusto pred dela druge skupine akvarelistov članov «Centro Nazionale Artistico». Med razstavljavci sta tokrat le dva Tržačana, Renato Ariosi z ubrano barvitimi cvetlicami in poleg teh šibka dolomitska pokrajina Maria Pilata.

Sicer pa so tokrat bolj šibka tudi mnoga ostala dela, ki jih je manj kot v prejšnji prvi skupini akvarelistov. Toda med njimi je vseeno nekaj takih, ki so delo res pravih slikarjev, kot so to Luigi Franchi s skoro goyevsko zasnovano tematiko jedkanicam sličnih listov, Giovanni Craglietto iz Verone z edino opisno izdelano sliko «Mesarjeva hčerka», Luigi Di Milato in Vincenzo Ila Greco, oba odlična krajinarja iz Taranta, ter še severnjaka Bruno Piasentini in Anna Maria Palumbo, ki slikata sodobneje, postekspresionistično, s sproščenimi potezami in gotovostjo barvnega polaganja. Prvi obravnava dramatično tematiko streljanja partizanov, druga pa pokrajine. Goričanka Alma Valentin je dobra v obrazih, odpove pa v svoji marini. Slično enostransko dovršenost opazimo še pri nekaterih ki razstavljajo po dve sliki, kar pač razstavi ni v prid.

* * *

Biban in Calcinoni v «La loggia»

V baru «Alla loggia», kjer se je po daljšem premoru zopet otvorila razstavna dvoranica, razstavljata furlanska likovnika slikar Luciano Biban in kiparka Amedea Calcinomi. V trinajstih večjih in manjših na les kaširanih akvarelih mladega Bibana, mirno prijetnih v sivine prehajajočih barv, se gotovo nakazuje že nekak povratek mladih v predmetno slikanje, a seveda le v tako oblikovnost, v kateri slikar spretno uporablja vse pridobitve in spoznanja abstraktnih smeri.

Tako nastajajo slike, skozi katerih prefinjeno barvno tkivo, ki samostojno prekriva belino papirnate podlage kot nekaka abstraktna zasnova, vendarle pronicajo neki novi odnosi do narave in pokrajine.

Prvi vtis teh slik pa je abstrakten bolj zaradi nenavadnega postopka akvareliranja, ki daje barvnim ploskvam zrnat in zelo snovnosten videz. Pri natančnejšem ogledovanju slik pa se koj zavemo njih predmetnosti. Tako največja slika označena kot «Veliki zid» predstavlja visoko steno nad nekim bregom reke in «Rdeče močvirje» je res ožarjeno zamočvirjeno polje odlično podano v svoji puščobi, kot je sveže podan jutranji zrak v sliki «Jutro». Manj prepričljiv je v tem v sliki «Sončni mrk». Na splošno se nam vrinja občutek, da stremi Biban za kompromisom med oblikovno in nepredmetno strujo, ki pa gu lahko res doseže do umetniško sprejemljivih dognanj.

Slike učinkovito dopolnjuje pet cementnih kipov Amedeje Calcinoni. So to pokončno usmerjene, z dobro uravnovešenimi stranskimi izrastki opremljene plastike, ki ustvarjajo videz žena, mož in živali. Zelo poenostavljene in površinsko slikovito obdelane delujejo mirno in dostojno.

* * *

Carrino in Sillani v «Moncenisio»

Palma Carrino in Mario Piccolo Sillani, ki skupno razstavljata v baru Moncenisiu, sta še zelo mlada in to je njuna prva osebna razstava. V njuni starosti so se nekoč slikarji še pridno učili. Vendar pa danes čas hitreje teče in tudi naše umetniške zahteve glede slik ne segajo več med vrhove likovnih ustvarjavcev, temveč se zadovoljimo večinoma s podobami, ki naj olepšajo naš dom, kot to stori šopek cvetlic, katerega čar je v barvi in ne toliko v obliki posameznih cvetov.

Take kakovosti so nekako tudi male informalno zasnovane tempere Palme Carrinove. Sredi spretno prelivajočih se madežev temnejših in bolj nevtralnih barv tu pa tam zablešče svetlorumeni otočki, kot zgodnje pomladne trobentice med še suho travo. Ponekod pa se ta učinek prenaša v prečudno ožarjeno nebo, na katerem kroži z žarom protuberanc ovenčano neznano sonce. Na splošno so torej to prijetne fantazije barvnega kaosa, v katerega še ni posegla umetnost polna stvarnikova roka.

Nasprotno pa je drugi razstavljavec Mario Piccolo Sillani barvno zelo skop v svojih velikih pokončno zasnovanih in pretežno sivkasto uglašenih delih. V njih se statično porazdeljeni madeži že kontrastno dopolnjujejo z dinamično kretnjo v dovolj prijetno dekorativnost. Toda ostala manjša in bolj suho občutena so naslikana le s črno in belo barvo, pri tem pa njih težišče niso več madeži, temveč črte, ki so pravzaprav brazde do bele podlage razorane barvne plasti.

MILKO BAMBIČ

RADIO TELEVIZIJA

Torek, 12. junija 1962

Radio Trst A

7.00: Koledar; 7.30: Jutranja glasba; 11.30: Iz slovenske pesmarice; 11.45: Vrtiljak; 12.30: Za vsakogar nekaj; 13.30: Glasba po željah; 17.00: Orkester Franca Vallisneria; 17.20: Glasbene variacije; 18.00: Radijska univerza; 18.15: Umetnost, književnost in prireditve; 18.30: Iz italijanske glasbene ustvarjalnosti; 19.00: Pisani balončki; 20.00: Šport; 21.00: Drame in epopeje našega stoletja; 21.35: Pianist F. Došek; 22.00: Obletnica tedna; 22.15: Plesna glasba; 23.00: Oktet Valdambrini.

Trst

7.45: Lahka glasba; 12.00: Lahka glasba; 12.25: Tretja stran; 13.15: Kot juke box.

Koper

6.15: Jutranja glasba; 7.00: Prenos RL; 7.15: Glasba za dobro jutro; 11.00: Otroški kotiček; 11.30: Slavni solisti; 12.00: Glasba po željah; 12.40: Nadaljevanje Glasbe po željah; 13.40: Mali ansambli; 14.00: Zabavne popevke; 14.30: Sola in življenje; 14.50: Zbora Osnovne šole iz Idrije in Kobarida; 15.30: Poskočne in okrogle; 16.00: Melodije iz filmov; 16.30: Tretja stran; 16.45: Operne skladbe; 17.40: Fl. sher: «Južno od Alp»; 18.00: Prenos RL; 19.00: Poje Bruna Lelli; 19.30: Prenos RL; 22.15: Orkester Domnelus; 22.40: Glasba za lahko noč; 23.00: Prenos RL.

Nacionalni program

6.30: Vreme na ital. morjih; 8.20: Omnibus; 11.45: Haendlove skladbe; 14.55: Vreme na ital. morjih; 15.15: Pregled upodabljajoče umetnosti; 15.30: Najnovejše plošče; 15.45: Ital. pesmi in plesi; 16.00: Program za najmlajše; 16.45: Komorna glasba; 15.25: Simfonični koncert; 19.10: Oddaja za delavce; 20.30: Rostand-Alfano «Cirano de Bergerac».

II. program

8.00: Jutranja glasba; 8.35: Poje Luciano Tajoli; 10.40: Pesmi; 11.00: Glasba za vas, ki dejate; 14.45: Plošče; 15.00: Album pesmi; 15.35: Glasbeni program; 16.35: Nove plošče; 16.50: Italijanske narodne pesmi; 17.00: Filmske novosti; 17.35: Vaš juke box; 20.35: Nagradno glasbeno tekmovanje; 21.50: Večerna glasba.

III. program

18.30: Gospodarska vprašanja; 18.40: Ital. periodični tisk; 19.00: Skladbe Luciana Beria in Franca Donatonija; 19.15: Glasbeni pregled; 19.30: Vsakovečerni koncert; 20.30: Revija revij; 20.40: Schubertove skladbe; 21.20: Na programu skladbe Erika Satieja.

Slovenija

5.00: Dobro jutro!; 8.05: Narodne pesmi; 8.25: Zabavni kaleidoskop; 8.55: Za šolarje — Zlomljeno krilo; 9.25: Koncertirata violinist David Ojstrah in violončelist Pierre Fournier; 10.15: Melodije za dobro voljo; 11.00: Melodije iz raznih krajev; 11.15: Napredujte v angleščini; 11.30: Iz hrvatske glasbene lirike; 12.05: Kmetijski nasveti; 12.25: Melodije; 13.15: Obvestila in zabavna glasba; 13.30: Pesmi in plesi narodov; 13.50: Zabavni orkester Arturo; 14.05: Cervantes in njegov Don Kihot; 14.35: Italijanski operni pevci; 15.20: Malo instrumentov — veliko glasbe; 15.30: V torek na svidenje; 16.00: Vsak dan za vas; 17.05: Iz del jug. skladateljev; 18.00: Aktualnosti doma in v svetu; 18.10: Za mlade ljubitelje glasbe; 18.45: S knjižnega trga; 19.00: Obvestila; 19.05: Godala in vokalni ansambli; 20.00: Novi posnetki KZRTVL; 20.30: Radijska igra; 21.45: Dvorak: Indijanska žalostinka; 21.51: Lahka glasba; 22.15: Uvod v glasbo 20. stoletja; 23.05: Za ljubitelje plesnih ritmov; 23.50: Želimo vam prijeten počitek.

Ital. televizija

8.30, 14.00 in 15.30: Šola; 17.30: Program za najmlajše; 18.30: TV dnevnik; 18.45: Nikoli ni prepozno; 19.15: Umetnostna oddaja; 20.20: Šport; 20.30: Dnevnik; 21.05: TV igra «Vrtiljak»; 21.30: Knjige za vsakogar; 22.00: V Evroviziji svetovno nogometno prvenstvo v Čilu; 23.30: Dnevnik.

DRUGI KANAL

21.10: Dino Verde: «Popoln zločin»; 22.20: Dnevnik; 22.45: Pogovor s pesnikom Viktoriom Serenijem.

Jug. televizija

Evrovizija 21.05: Svetovno nogometno prvenstvo v Čilu — posnetki ¼ finala svetovnega prvenstva.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 22, najnižja 14.1, ob 19. uri 17.8; zračni tlak 1010.1, stalen, veter 3 km severozahodnik, nebo 9 desetin pooblačeno, morje mirno, 1.6 mm padavin, temperatura morja 17.4 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, TOREK, 12. junija
Čedomir
Sonce vzide ob 4.15 in zatone ob 19.54. Dolžina dneva 15.39. Luna vzide ob 13.57 in zatone ob 1.28
Jutri, SREDA, 13. junija
Anton Pad.

SINOČNJA SEJA TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

Župan in pokrajinski predsednik posredovala v Rimu za deželo

Še en protest proti visokemu odlikovanju skvadrista Baroncinija - Na Kozjaku, med Barkovljami in Kontovelom, namerava občina odstopiti zemljišče za gradnjo taborišča za tuje begunce

Na sinočnji seji tržaškega občinskega sveta je župan dr. Franzil poročal o svojem potovanju v Rim skupno s predsednikom pokrajine dr. Delisejem, kjer sta ustmeno obrazložila resolucijo, ki jo je občinski svet sprejel že decembra 1958 v zvezi z ustanovitvijo avtonomne dežele s posebnim statutom Furlanija-Julijska krajina.

Župan je dejal, da je razumljivo, da je treba za uresničitev naše avtonomne dežele in s tem za uveljavitvijo člena 116 ustave že v sedanji zakonodajni dobi parlamenta doseči sporazum med sedanjo parlamentarno večino in da je treba zaradi tega premostiti nasprotja, ki jih vsebujejo doslej predloženi zakonski osnutki. Dejstvo, da je bil za osnovo diskusije izbran zakonski osnutek furlanskega poslanca Biasuttija, ne zmanjšuje vrednosti ostalih osnutkov, ampak omogoča hitrejšo proceduro del zadevne komisije, kot tudi predložitve popravnih predlogov. To proceduro so sprejeli vsi poslanci, ki podpirajo ustanovitev zadnje avtonomne dežele s posebnim statutom .

V Rimu so župana in predsednika pokrajine sprejeli minister Medici, vladni član komisije za ustanovitev avtonomne dežele Furlanija-Julijska krajina, tajnik ministrskega sveta poslanec Delle Fave, predsednik poslanske skupine KD poslanec Zaccagnini, tajnik PRI poslanec Reale, poročevavec o avtonomni deželi v poslanski komisiji za ustavne zadeve poslanec Rocchetti in drugi člani ožjega odbora, ki pripravlja gradivo za sestavo enotnega zakonskega osnutka.

Glede izbire glavnega mesta dežele, je dejal, župan, smo predočili vse naše argumente, ki upravičujejo zahtevo, da postane Trst glavno mesto dežele. Pri tem smo vstrajali na stališču, da Trst ne sme postati samo zakonito glavno mesto, ampak mora postati dejansko glavno mesto dežele, v katerem mora biti sedež deželnega sveta in deželnega izvršnega odbora, kot tudi sedeže vseh ustreznih uradov in se ne sme noben urad ali resor premestiti v kako drugo mesto. Za upravno decentralizacijo bodo zadostovale ostale krajevne ustanove, pokrajine in občine, kot to določajo zakonski osnutki, ki so bili predloženi parlamentu. S tem se hoče zagotoviti deželni vladi največjo funkcionalnost in da se da Trstu to kar mu pritiče.

Glede pordenonske pokrajine pa smo vztrajali, da ni to samo vprašanje prebivalstva levega in desnega brega Tilmenta, ampak da predstavlja to učinkovito sredstvo za uravnovešenje sil v bodočem deželnem svetu. To bi bilo v korist vsega prebivalstva dežele. Če pa tega ne bo mogoče doseči skupno z ustanovitvijo dežele, bo treba vnesti v volilni sistem in v posebni statut jasne pogoje, da se omogoči avtonomijo prebivalstvu, ki jo zahteva.

Kar se tiče pokrajinske avtonomije, ki so jo videmski in goriški predstavniki zavrnili, smo zahtevali za Trst tiste avtonomne oblike, ki naj utrdijo in na novo uredijo sedanji finančni in upravni sistem vladnega komisariata, ki naj bi deloval s sodelovanjem krajevnega posvetovalnega organa. Vse to z namenom, da se zagotovi učinkovitost krajevnih ustanov in okrepi pristanišče v mednarodni funkciji.

V zvezi z avtonomno deželo, je odbor pred zaključkom seje zavrnil razpravo v občinskem svetu o resoluciji, ki so jo svoj čas predložili komunistični in socialistični svetovavci, češ da je zastarela zaradi novih dogodkov in predvsem zaradi dejstva, da je vprašanje avtonomne dežele že pred parlamentarno komisijo za ustavne zadeve in nima več smisla razpravljati o zahtevah in predlogih, ki ne morejo priti več v poštev.

Župan je sporočil tudi, da bodo jutri slavili 100-letnico ustanovitve zbora mestnih redarjev. Zato je povabil svetovavce na razne ceremonije in predvsem na ceremonijo, ki bo jutri ob 12. uri v sejni dvorani občinskega sveta.

Med vprašanji je svetovavka Weiss (KPI) ponovno načela vprašanje odlikovanja z naslovom «viteza dela» glavnega ravnatelja zavarovalne družbe «Assicurazioni Generali» Baroncinija. Poudarila je, da je bil Baroncini hud škvadrist, ki se je udeležil škvadrističnih akcij zlasti v Emiliji. Za dokaz njegove fašistične in škvadristične dejavnosti je Weissova citirala neko pismo Baroncinija in druge spise, v katerih se glavni ravnatelj «Assicurazioni Generali» hvali in ponaša s svojim škvadrističnim delovanjem. Zato se je svetovavka vprašala, kako je mogoče, da je takšna oseba prejela tako visoko odlikovanje, ki žali vse tržaške in druge antifašiste. Župan je zelo razburjeno odgovoril in poudaril, da nima k temu ničesar več dodati, ker je že odgovoril na vprašanje svetovavca dr. Pincherleja na prejšnji seji. Njegov odgovor je razburil antifašistične svetovavce, kar je izzvalo v dvorani splošno kričanje. Potem ko je svetovavka zahtevala od župana, naj v imenu občinskega sveta zahteva preklic omenjenega odlikovanja, je župan zaključil, da občinski svet ni pristojen razsojati o delovanju predsednika republike.

Pred koncem seje je odbornik za javna dela podžupan prof. Cumbat predložil v odobritev sklep o zamenjavi občinskega zemljišča na Kozjaku med Barkovljami in Kontovelom z zemljiščem pri Padričah, ki je last mednarodne organizacije za begunce. Toda za to zamenjavo stoji važno vprašanje. Gre za gradnjo novega taborišča za inozemske begunce. Kot smo že svoj čas pisali, je mednarodna organizacija za begunce kupila od zasebnikov pri Padričah veliko zemljišče, na katerem je hotela zgraditi novo taborišče. Turistične in druge ustanove so se temu uprle, ker bi gradnja taborišča pokvarila okolico in škodovala zlasti turističnemu razvoju omenjenega kraja. Sedaj pa bi hotela občina dati na razpolago za gradnjo taborišča zemljišče na Kozjaku, ki gotovo spada v bolj važno turistično področje kot pa zemljišče pri Padričah. Sicer pa bodo o tem bolj podrobno pisali v prihodnjih dneh. V občinskem svetu pa se pričakuje močan odpor proti temu nepričakovanemu predlogu odbora.

Poleg tega se je sinoči zaključila tudi razprava o regulacijskem načrtu. Zadnja sta govorila socialdemokrat odv. Puecher in liberalec odv. Morpurgo. Na eni od prihodnjih sej bo odbornik za javna dela odgovoril na intervencije in nato bo regulacijski načrt predložen v odobritev.

ŠTUDIJSKO ZASEDANJE O DEŽELNEM GOSPODARSTVU

Priznanje posredovalne vloge Trsta spričo njegovega zemljepisnega položaja

Po mnenju sen. Carona je razvoj tržaškega pristanišča odvisen predvsem od vključitve Avstrije v Evropsko gospodarsko skupnost

V nedeljo se je na tržaški univerzi zaključilo študijsko zasedanje o gospodarstvu Julijske krajine in Furlanije. Na otvoritvi zasedanja, ki se je začelo ob 10. uri, so bili prisotni predstavniki vladnega komisariata, občine, pokrajinske uprave, trgovinske zbornice, jugoslovanski generalni konzul dr. Vodušek in predstavniki raznih gospodarskih in drugih ustanov.

Glavno poročilo je imel senator Caron, ki je poudaril važnost tesnih gospodarskih stikov med Evropsko gospodarsko skupnostjo in deželami, češ da bo ta skupnost za avtonomne dežele idealen kamen preizkušnje. Tako imenovana vskladitev gospodarstva, ki jo bomo morali doseči, je dejal senator Caron, predpostavlja utrditev gospodarskih področij, kar zahteva predhodno proučitev deželnih vprašanj v okviru evropske celote kot pogoj za pospešen razvoj Evrope. Nato je senator Caron poudaril, da je treba sedaj pospešiti gospodarski razvoj obrobnih dežel nove evropske skupnosti in zlasti tistih, ki zaostajajo v gospodarskem razvoju, kot je na pr. dežela Furlanija-Julijska krajina in še posebno Trst. Podpredsednik EGS senator Caron je nato dejal, da mora Trst povečati svojo industrijo in izboljšati prometne zveze, ker je vedno bolj razvidno, da bo razvoj v Evropi omogočil Trstu vedno več prometa in trgovinske dejavnosti. Tržaškemu pristanišču pa se obetajo boljši časi v zvezi z morebitno vključitvijo Avstrije v Evropsko gospodarsko skupnost.

Po njegovem mnenju je razvoj tržaškega pristanišča odvisen predvsem od vključitve Avstrije v EGS. V resnici pa je bil Trst vedno skoraj edino izhodišče za avstrijsko trgovino s čezmorskimi deželami. Zato za razvoj tržaškega pristanišča ne zadostuje samo Avstrija ampak se mora osrednja oblast zanimati, da odpre tržaško pristanišče tudi drugim zalednim državam, ki niso in tudi ne bodo združene v Evropski gospodarski skupnosti, ki ne sme postati ovira za pritegnitev na Trst večjega dela mednarodnega prometa držav izven EGS.

O tem je sicer obširno govoril prof. Giorgio Valussi, ki je obravnaval temo «Trst in čezmorske dežele». Pri tem je poudaril posebni zemljepisni položaj Trsta in njegovo posredovalno vlogo med sredozemskimi in predvsem afriškimi tržišči s srednjeevropskimi proizvodnimi središči. Ta vloga Trsta, je dejal prof. Valussi, pa bo morala biti popolnoma na razpolago Evropski gospodarski skupnosti.

Prof. Furlani pa je v svojem referatu o perspektivah tržaške industrije v okviru EGS opozoril, da bo treba pri novih industrijskih pobudah paziti na to, da se v Trstu ne bodo gradila takšna industrijska podjetja, ki v drugih državah že obstajajo. Po njegovem mnenju bi se morali v Trstu usmeriti zlasti na dejavnosti, ki so namenjene izključno inozemskemu trgu.

Tržaški geofizikalni observatorij je včeraj ob 8.16'39" zabeležil močan potresni sunek z epicentrom kakih 400 km od Trsta, in sicer v jugovzhodni smeri. Kot je znano, je potres prizadel področje Bosne, in sicer okolico Sarajeva.

Razprava o deželi v Rimu

Ožji odbor zaprosil za podaljšanje roka svojega delovanja

Ožji odbor poslancev, ki ima nalogo, da sestavi enotno besedilo osnutka za ustanovitev avtonomne dežele s posebnim statutom Furlanija-Julijska krajina in ki bi moral danes zaključiti s svojim delom, je zaprosil poslansko komisijo za ustavne zadeve za podaljšanje roka svojega delovanja, ker še ni uspel zbrati vsega gradiva.

Včeraj je odbor nadaljeval s svojim delom. Na sestanku so poslanci sprejeli nekaj novih členov bodočega posebnega deželnega statuta. Računajo, da je odbor doslej opravil šele eno tretjino svojega dela.

Kot se je zvedelo, se ožji odbor strinja, da mora Trst ohraniti posebni finančni sklad, ki mu pritiče, ne glede na dejstvo, da postane glavno mesto dežele. Včeraj odbor še ni ničesar govoril o ustanovitvi nove pordenonske pokrajine.

OB POŽRTVOVALNOSTI VZGOJITELJEV IN MARLJIVOSTI OTROK

Lepo uspele zaključne šolske prireditve v Zgoniku, Nabrežini, Barkovljah in Gabrovcu

V prvih treh krajih so nastopili učenci osnovnih šol, v Gabrovcu pa otroci tamkajšnjega vrtca, ki so želi obilo priznanja številnih gledavcev

V soboto zvečer so imeli učenci osnovne šole v Zgoniku zaključno šolsko prireditev. Prireditev je bila v prostorih zgoniške osnovne šole pred velikim številom staršev in vaščanov.

Pester in bogat spored sta napovedovali učenki iz tretjega razreda Suzana Sedmak in Milva Budin. Ob začetku prireditve pa je Nadja Carli iz IV. razreda pozdravila starše in vse navzoče ter jim želela lepo zabavo.

V prvi točki programa so nastopali otroci iz prvega in drugega razreda, ki so podali v spremljavi glasbe spevoigro «Budijo se cvetlice». V tej igri so nastopili v glavnih vlogah: Milan Milič in Peter Gruden kot dečka, Vojko Husel — zvonček, Dorica Krešević in Ondina Petrinčič — trobentici, Vanda Gomizel — vrtnica in Darja Kobal. Učenke od tretjega do petega razreda so lepo podale enodejanko «Luknja v namiznem prtu». Tu so nastopale: v vlogi Lojzke — Magda Rijolino, Lenke — Anica Guštin, Anke — Vojka Milič, Ide — Nadja Carli, Marjetke — Magda Rebula in gospe Završnik pa Silvana Blažina. Sledilo je petje, in sicer: duet Magda Rijolino in Anica Guštin je zapel «Mornarja», medtem pa je Magda še zapela a solo «Rdeče nageljne». Anica in Igor Guštin sta zapela pesem «Na mostu».

Tudi fantje iz petega razreda niso hoteli zaostati za deklicami in so pripravili enodejanko «Zaklad». Vlogo «krčmarja» je dobro podal Luciano Emili, medtem ko sta Igor Guštin in Milko Milijani igrala vlogi prvi «Pavla» drugi pa «Petra». Vlogi «Matevža» in «Janeza» sta podala Renato Miliani in Lucijan Črnjava.

V zadnji točki sporeda je nastopil šolski pevski zbor, ki je zapel: «Zadovoljnost», «Pridi Gorenjc», «Vojaški boben», «Moj rodni kraj», «Prišla pomlad bo spet» in «Mamica zlata». Občinstvo je z močnim ploskanjem nagradilo vse nastopajoče, ki so se zelo dobro odrezali na odru.

Tudi v Nabrežini je lepo število staršev in prijateljev naše mladine napolnilo hodnik osnovne šole, kjer je bila nedeljska prireditev ob zaključku letošnjega šolskega leta. Nabrežinski otroci so za to prireditev pripravili prav lep in pester program. Na sporedu so imeli recitacije, prizore, petje in igre, tako da so navzoči res doživeli prijetno nedeljsko popoldne.

Najprej so nastopali otroci iz drugega razreda, ki so recitirali: «Mamicam», «Našim mamicam» in «Kmečki hiši». Učenci iz četrtega razreda so zelo dobro podali narodno pesem «Mlada Breda». V glavnih vlogah v tej skupni recitaciji so nastopili: Vedrana Kariš — mlada Breda, Zora Vukečević — mati, Marta Sosič — tašča, Marko Kobal — ženin in Eva Gruden pa je z velikim občutkom deklamirala med igranjem te pesmi. Nato so najmlajši iz prvega razreda deklamirali: «Vila», «Jurij s pušo» in «Ali poznate mojo mamico». V tretji točki sporeda pa smo videli prizor, v katerem so nastopali pravi «Kitajčki» iz drugega razreda.

«Kadar praznuje mamica god» je prizor, ki so ga izvajali otroci iz prvega razreda. Nato je šolski zbor zapel: «Pozdrav Gorenjski», «Ko dan se zaznava» in «Lepa si pomlad zelena». Sledila je še enodejanka «Sirota Jerica», v kateri so nastopali naslednji učenci: vlogo Jerice je igrala Zvonka Markovič, mačehe — Laura Drašček, matere — Milena Abram, Simna — Vedrana Radovič, grobarja pa Ivo Radovič. Na koncu so učenci iz tretjega in četrtega razreda zapeli: «Ko ptičice zbrane» in «Res lepo je v vigredu».

Ker nima osnovna šola v Barkovljah primerne dvorane, so učenci tamkajšnje šole imeli zaključno prireditev v dvorani barkovljanske župnije, ki je bila za to priliko v nedeljo popoldne polna do zadnjega kotička. Najprej je g. učiteljica pozdravila vse navzoče ter jim želela obilo zabave. V prvi točki sporeda so nastopali otroci iz tretjega razreda, ki so podali rajanje pod naslovom «Radi rajamo». Ondina Pipan in Janko Furlan sta deklamirala «Naše luči», nato pa je Suzi Pertot deklamirala «Jaz sem pa pogumna punčka».

«Janče» je enodejanka, ki so jo zelo dobro igrali otroci iz tretjega razreda. Še posebno lepo sta podala svoji vlogi Peter Svagelj in Livij Pertot, prvi kot «Janče» drugi pa kot natakar.

Otroci iz prvega in drugega razreda so najprej deklamirali «Muco» nato pa «Zlato jabolko», pri čemer je imela glavno vlogo mala učenka Barbara Rosner. «Strašilo» je prizorček, ki so ga prikazali učenci iz četrtega razreda. V tem prizoru smo videli zajčke, lisico — Aleksander Pertot, puja debelinka — Ermes Znideršič ter strašilo — Zigec Vodušek. Sledil je prizor «Vodnjak želja», v katerem so nastopali: Janko Furlan v vlogi princa, Albertina in Vera Bevilacqua kot mačeha in hčerka, Fulvio Martelanc v vlogi velikega kana in še ostali otroci v vlogah palčkov.

Nazadnje so nastopali še otroci iz prvega in drugega razreda, ki so podali prizorček «Kmetič in volk», v katerem so prav dobro igrali: vlogo kmeta — Marjan Semec, volka — Mauro Kosmina, lisice — Savino Bevilacqua in lovca — Sergij Umek.

V nedeljo popoldne so imeli prireditev otroci otroškega vrtca iz Gabrovca. Jadrijana, Marjan in Božica so deklamirali «Pozdrav», nato je pevski zbor najmlajših zapel «Ptiček mali» in «Svetlo sonce». Sledila je deklamacija «Polžek», ki so jo podali Jadrana, Jožko, Sergij in Neva. Trio Klavdij, Marjan in Igor je zapel «Piščalke piskajo», «Moj klobuk» in «Mlin»; nato pa je mala Božica deklamirala pesem «Rdeča kapica». Deklamacijo «Lenka» je podala Miranda, medtem pa je pevski zbor še zapel «Pridni rokodevci» in «Izidor». Prizorček «Pritožbo» so prisrčno podali Marjan, Igorček in Miranda, medtem ko so mimično petje «Naša domačija» prikazale vse deklice, ki so tudi zaplesale in deklamirale «Naše račice». Nazadnje je še otroški pevski zbor zapel: «Bežimo, tecimo», «Velikan in palček» in «Brzi vlak».

Vse šolske prireditve so bile zelo dobro obiskane in nastopajoči so želi veliko priznanje staršev in prijateljev.

M. M.

ŽIVAHNA SINDIKALNA DEJAVNOST

Tridnevna stavka kamnarjev Jutri bodo stavkali kovinarji

Včeraj je počivalo delo v vseh kamnolomih na našem področju

Včeraj se je pričela vsedržavna stavka kamnarjev, ki bo trajala tri dni. Tudi pri nas stavkajo delavci v vseh kamnolomih v nabrežinski in repentaborski občini, v Trstu in Boljuncu, to je povsod, kjer so kamnolomi. Stavka je enotna in so se je prvi dan udeležili delavci v celoti kot že za časa zadnje stavke pretekli teden. Stavka se konča jutri opolnoči. Jutri se bodo kamnarji zopet sestali na skupščini v nabrežinski Delavski zbornici, kjer jih bodo sindikalisti seznanili z razvojem položaja.

Jutri pa bo po vsej državi enotna stavka vseh kovinarjev, ki so jo napovedale CGIL, CISL in UIL. Stavkalo bo nad milijon delavcev. Pred tem pa so stavkali kovinarji, zaposleni v ladjedelnicah, ter kovinarji v Piemontu, Lombardiji in Liguriji. Tržaška FIOM je ob tej priliki naslovila na kovinarje proglas, v katerem so navedene glavne zahteve in podrobnosti stavke. Tržaški kovinarji se bodo zbrali na zborovanju ob 10.30 na Trgu Garibaldi.

Skupščina tržaške federacije PSI

Sinoči je bila na sedežu tržaške federacije socialistične stranke v Ul. Mazzini 32 splošna skupščina vseh tržaških sekcij PSI, na kateri so obravnavali zlasti vprašanje ustanovitve avtonomne dežele Furlanija-Julijska krajina. Pokrajinski tajnik Arnaldo Pittoni je podal prisotnim poročilo o «Obveznosti, ki jo je sprejela socialistična stranka glede ustanovitve dežele Furlanija - Julijska krajina na podlagi posebnega statuta».

Tajnik Pittoni je izrazil zadovoljstvo tržaških socialistov, ker se je o tem vprašanju začelo konkretno razpravljati. Govornik je poudaril, da gre tu za eno izmed osnovnih zahtev, ki jih je socialistična stranka sprejela v svoj program. Z druge strani pa socialisti menijo, da pomeni ustanovitev avtonomne dežele Furlanija-Julijska krajina korak naprej pri demokratizaciji celotne javne uprave.

V nadaljevanju svojega govora je Arnaldo Pittoni pojasnil politiko socialistične stranke glede raznih vprašanj krajevnega značaja, posebno v zvezi z ustanovitvijo bodoče avtonomne dežele. V tem delu svojega govora je prikazal politiko drugih strank glede tega vprašanja.

Govornik je zagotovil, da bo socialistična stranka prispevala z vsemi svojimi močmi za določeno rešitev socialnih vprašanj. Socialistična stranka bo med pogajanji, ki jih bo imela z drugimi strankami, zastopala stališče, naj se prizna tržaškemu ozemlju najširša avtonomija, kakor tudi, naj se zagotovijo Slovencem vse pravice, ki jim pritičejo.

Referatu je sledila diskusija, v katero je poseglo več članov.

Splavitev motorne ladje «Isonzo»

V Benetkah so včeraj ob navzočnosti ministra trgovinske mornarice Macrellija, podtajnika Gatta, beneškega kardinala-patriarha in drugih oblasti splavili ladjo «Isonzo» z nosilnostjo 7.300 ton. Ladja bo plula na progi Tržaškega Lloyda iz Italije v Zahodno Afriko in Kongo.

TRAGIČNA PROMETNA NESREČA NA OBALNI CESTI

Pri povratku s poroke v Devinu sta se ubila nevestina mati in stric

Avto, ki ga je vozil nevestin oče, se je najprej zaletel v dva avtomobila, nato pa treščil v skalo ob cesti - Pri tem je vrglo oba potnika z zadnjega sedeža na cesto, kjer sta se smrtno ponesrečila

Na obalni cesti pri naravnem predoru se je včeraj popoldne zgodila strašna prometna nesreča, pri kateri sta zgubili življenje dve osebi. Okrog 15. ure so se z avtom «fiat 1400» z evidenčno tablico TS 24595, ki ga je vozil 53-letni Mario Pugliese iz Ul. Monfort 10, peljali njegova 82-letna mati Antonia Monatnari vd. Pugliese, ki je sedela zraven njega, njegov 49-letni brat Giovanni Pugliese iz Ul. Pescherie 10 ter njegova 55-letna žena Anna Jogan por. Pugliese, ki sta sedela na zadnjem sedežu. Vračali so se s poroke šoferjeve hčerke Cesarine, ki se je dopoldne poročila s Paolom Muellerjem, uradnikom pri podjetju «Stock». Po zakuski v Devinu sta se novoporočenca odpeljala na poročno potovanje proti Benetkam, nevestin oče Mario in mati Anna, stara mati in stric pa so se z avtom vračali domov v Trst.

Vozili so s precejšnjo brzino, na ovinku pri naravnem predoru pa je na mokri cesti avto zaneslo in je trčil v avto, ki ga je tedaj z nasprotne strani privozil 25-letni nemški državljan Jurgen Menig iz Luckenwalda, takoj za njim pa je vozil avto «fiat 1100» dr. Armanno Dionisi iz Vidma.

Fiat 1400 je najprej močno treščil v nemški avto, nato še v avto iz Vidma, prevrnil se je nekajkrat po cesti in končno treščil v skalo ob cesti.

Zaradi močnega sunka so se odprla vrata in je vrglo na cesto, potnika, ki sta se peljala na zadnjem sedežu. To je bilo usodno. Giovanni Pugliese si je namreč zlomil tilnik in je bil na mestu mrtev, Anna Jogan por. Pugliese, ki jo je odpeljal v bolnišnico neki avtomobilist, pa je umrla med vožnjo, ker si je tudi zlomila tilnik in levo nogo ter čeljustno kost. Šofer in njegova mati sta se le nekoliko opraskala in bosta okrevala v nekaj dneh, medtem ko se potnikom v drugih avtomobilih ni zgodilo nič hudega.

V najlepšem dnevu svojega življenja je torej mlada nevesta na tako tragičen način zgubila svojo mater in strica.

Pobeg štirih jetnikov iz zaporov v Firencah

Med njimi sta tudi dva Tržačana, od katerih je eden dober znanec policije in sodnikov

Iz zapora v Firencah so predvčerajšnjim zbežali 31-letni Rino Bertolucci iz La Spezie, 23-letni Benito Saccon iz Furlanije ter 24-letni Giovanni Pavani in 30-letni Mario Fuccaro iz Trsta. Po vsej Toskani in bližnjih pokrajinah jih iščejo karabinjerji ter agenti policije, ki so poostrili nadzorstvo in pregledujejo avtomobile, vlake in letališča ter iščejo informacije v Vidmu, Trstu in La Spezii, da bi izvedeli, kdo je ubežnikom pomagal. Med drugimi so karabinjerji zaslišali nekega kmeta, ki jim je povedal, da so trije neznanci prišli v njegovo hišo ter mu ukradli 260.000 lir; iz nekega kraja pri Grassini pa je prišlo sporočilo, da so včeraj okrog poldne prišli trije neznanci v zadrugo, kjer so kupili kruh in narezek.

Ubežniki so najprej skočili čez neki mali zid, nato so šli čez dva vrtova in skozi dvorišče tovarne testenin, ki je blizu zapora. Vse kaže, da so dobro poznali okolico, tako da jih niso zasačili. Preiskovalni organi hočejo ugotoviti, kdo jim je pomagal pri begu in jim priskrbel civilne obleke. O begu so seveda takoj obvestili kvesture, da bi izvedeli, kje imajo ubežniki svoje prijatelje, in da bi jih prijeli, če bi iskali zatočišče pri svojih družinah.

Tudi na tržaški kvesturi so takoj uvedli preiskavo in so najprej pregledali listine in dokumente, ki se tičejo dveh tržaških kaznjencev. Giovanni Pavan iz Ul. Conti 4 je bil obsojen na 9 let zapora, 30-letni Mario Fuccaro iz Ul. Marconi 18 pa na tri leta. Fuccaro je precej znan v našem mestu, saj je lanskega avgusta z drznim podvigom hotel zbežati iz tržaških zaporov skupno z dvema svojima pajdašema. Čeprav so do podrobnosti izdelali svoj načrt, jim podvig ni uspel. Fuccaro in drugi njegov prijatelj sta skočila na pločnik v Ul. Coroneo, medtem ko je tretji ubežnik obtičal v lukniji vrat, toda prav tako malo sreče sta imela Fuccaro in njegov prijatelj, saj so ju agenti takoj ulovili blizu zapora. Pred dobrim tednom je tržaško sodišče spet imelo opravka s Fuccarom in ga je obsodilo na devet mesecev in 15 dni zapora, ker je žalil zaporniškega stražarja.

HUDA PROMETNA NESREČA NA OPČINAH

Učitelj z Repentabra je podlegel poškodbam

Blizu križišča Narodne ulice z Bazoviško cesto ga je podrl skuterist iz Repna

V Narodni ulici na Opčinah, in sicer blizu križišča z Bazoviško cesto, se je v nedeljo nekoliko po 22. uri zgodila huda prometna nesreča, zaradi katere je zgubil življenje 46-letni učitelj Ciril Guštin z Repentabra št. 38.

Guštin je šel čez cesto, pa ga je povozil s skuterjem 24-letni Stanislav Purič iz Repna št. 13, ki je bil namenjen na Repentabor. Na zadnjem sedežu se je pa peljala 18-letna Irma Guštin z Repentabra št. 7.

Pri padcu je Guštin močno udaril z glavo ob cestni tlak, zaradi močnega sunka pa sta zletela na cesto tudi motorista. Tako so se vsi trije poškodovali, a najbolj Guštin, ki se je hudo pobil po glavi in je dobil možgansko krvavitev. Sprejeli so ga s pridržano prognozo na 2. kirurški oddelek, toda revež je čez nekaj ur podlegel hudim poškodbam.

Purič se je pobil in ranil po obrazu, nalomil si je nosno kost in ličnice ter se je opraskal po rokah, zaradi česar so ga sprejeli na 2. kirurški oddelek in se bo moral zdraviti dober mesec. Irma pa je imela največ sreče, ker se je le nekoliko opraskala in pobila. V bolnišnici so ji nudili prvo zdravniško pomoč in bo okrevala v nekaj dneh.

Zaključen kongres zveze šolnikov

Včeraj se je zaključil kongres Evropske zveze šolnikov, na katerem so delegati iz raznih evropskih držav razpravljali o problemih šolstva, zlasti pa o veljavnosti spričeval in diplom. Delegati so odobrili poročila in zaključke petih komisij ter zaključno resolucijo, v kateri pozivajo šolske oblasti, naj pri šolskih reformah težijo po skladnosti šolskih programov. Nato so s ploskanjem odobrili protestno resolucijo, ker so španske oblasti zaprle dva delegata, ki sta se vračala z mednarodnega kongresa v Muenchenu.

Prireditve in objave

Slovensko gledališče v Trstu

priredi danes 12. t.m. ob 17. uri v kino dvorani v Škednju otroško glasbeno komedijo

ERIK FOS

PLEŠOČI OSLIČEK

Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni dvorane.

V soboto 16. t.m. ob 19.30 v Zadružnem domu na Kontovelu

Erik Fos

PLESOČI OSLIČEK

Šolske prireditve

Osnovna šola na Katinari bo imela svojo zaključno šolsko prireditev 17. t.m. ob 17. uri v šolskih prostorih.

Pini Mislejevi v spomin

Umrla je učiteljica Pina Birsa Mislejeva. Bila je Tržačanka iz znane svetoivanske hiše Birsovih. Študirala je v Gorici, kjer je dovršila učiteljišče leta 1910. Nato je nastopila trdo pot slovenske učiteljice v Trstu. Njeni nekdanji učenci in učenke iz Bazovice, s Katinare in od Sv. Ivana se je gotovo še spominjajo, saj je znala kot učiteljica vsaditi v njihova srca lepoto, plemenitost, ljubezen do slovenskega jezika in domače zemlje.

Bila je klen značaj, ki se je krivici vedno uprla.

Fašizem je zaprl naše lepe slovenske šole in postavil slovensko učiteljstvo na cesto. Morala je zapustiti svoj rodni kraj in se preseliti v Jugoslavijo, kjer je z enako ljubeznijo kakor v Trstu poučevala šolsko mladino. Tudi nacizem ji ni prizanesel. Zaradi pobesnelega nacističnega preganjanja se je z družino umaknila iz Kamnice pri Mariboru v Ljubljano. Njena edina hčerka Danica je v borbi žrtvovala mlado življenje kot partizanka. Hrabro je prenašala ta udarec, a videlo se je, da ji ta notranja bol izpodkopava rahlo zdravje.

Umrla je letos 1. junija. Njeni tržaški znanci, posebno tukajšnje starejše učiteljstvo, jo bodo ohranili v lepem spominu.

M.

ŠIRITE
PRIMORSKI DNEVNIK

Zvišanje indeksa življenjskih stroškov

Po podatkih osrednjega statističnega zavoda je znašal indeks življenjskih stroškov v aprilu 122,5 točke proti 121,5 točke v marcu, kar pomeni, da se je zvišal za 1 točko. Lani v aprilu je znašal indeks 117,1 točke. Pri tem indeksu velja za osnovo indeks iz leta 1953, ki je enak številu 100. Najbolj so se v aprilu podražila živila.

Napete minute za plezavko v Glinščici

V nedeljo dopoldne je 24-letna Adalgisa Spago iz Ul. Maiolica 14 šla na izlet v Glinščico skupno s svojimi tovariši, ki radi plezajo po skalnatih gorah in se vadijo v Glinščici. Preživeli pa so nekaj napetih trenutkov, ker je Adalgisa nenadoma v navezi zdrknila in padla pet metrov globoko. Plezavka se ni mogla oprijeti za steno in se je nekajkrat preobrnila ter tako visela nad prepadom. Njeni tovariši so ji priskočili na pomoč in jo potegnili na varno, nato pa je nekdo pohitel v Boljunec, od koder je telefonsko poklical rešilni avtomobil. Plezavka je pri vsem imela precej sreče, saj se je le nekoliko pobila in ranila po glavi, desni roki in po nosu.

Včeraj-danes

Dne 10. in 11. junija 1962 se je v Trstu rodilo 13 otrok, umrlo pa je 16 oseb.

UMRLI SO: 65-letni Augusto Polonio, 60-letni Leonardo Benussi, 70-letni Carlo Lenardi, 81-letna Maria Giovanna Bisanti vd. Baldo, 52-letna Argia Finzi por Verzier, 62-letni Mario Comar, 60-letni Amedeo Schiavi, 86-letni Tommaso Nappi, 74-letna Luigia Berger, 77-letna Carlotta Salvestrin vd. Gilbert, 89-letna Ada Prima Modena, 77-letna Martina Anna Gianelli, 76-letna Giacomina Cigic por. Dolcetti, 60-letni Carlo Baracchini, 81-letni Alessandro Pauler, 45-letni Ciril Guštin.

Kino

Nazionale 16.00 «Heraklej v osrčju Zemlje» (Ercole al centro della terra). Technicolor.
Fenice 16.00 «Gusarji Rdeče reke» (I pirati del Fiume rosso). Eastmancolor. Kerwin Mathews.
Excelsior 16.00 «FBI proti doktorju Mabusu» (FBI contro il dr. Mabuse). Gert Froebe, Lex Barker.
Grattacielo 16.00 «Victium». Dirk Bogarde, Sylvia Syms. Prepovedano mladini.
Arcobaleno 16.00 «Krinka in mora» (La maschera e l'incubo). Prepovedano mladini izpod 14. leta.
Supercinema 16.00 «Blue Hawaii». — Technicolor. Elwis Presley. Drugi teden.
Alabarda 16.00 «Ženska ponoči» (La donna di notte). Technicolor. Prepovedano mladini.
Aurora 16.00 «Il mantenuto». Prepovedano mladini.
Cristallo 16.00 «Homicidal». Glenn Corbett. Prepovedano mladini.
Garibaldi 16.30 «Sčit Flaworthov» — (Lo scudo dei Flaworth). Technicolor. Tony Curtis.
Capitol 16.00 «Paris blue» Paul Newman, Sidney Poitier.
Impero 16.30 «Vrni se, ljubezen» (Amore ritorna).
Italia 16.00 «Tropske noči» (Tropico di notte). Technicolor. Prepovedano mladini.
Massimo 16.00 «Benito Mussolini: anatomija diktatorja» (Benito Mussolini: anatomia di un dittatore).
Moderno 16.30 Graziella Lisi v revji «Spogliarello al Night Club e al Casinò». Na platnu «Orientalke» (Le orientali). Prepovedano mladini. Zadnji dan.
Astoria 17.30 «Dva vinarja slave» (Due soldi di gloria).
Astra 16.30 «Hiša sedmerih sokolov» (La casa dei 7 falchi).
Vittorio Veneto 16.30 «Angeli z revolverjem» (Angeli con la pistola). Technicolor. Glen Ford. Hope Lange.
Ideale 16.00 «Macistovo zmagoslavje» (Il trionfo di Maciste). Technicolor.
Marconi 16.00 «Nekomu ugaja vroče» (A qualcuno piace caldo). Tony Curtis, Marylin Monroe.
Abbazia 16.00 «Goli, kakor jih je bog ustvaril» (Nudi come dio li creò). Marisa Allasio. Prepovedano mladini.
Odeon 16.00 «Hrapavo in gladko» (Il ruvido e il liscio). Nadia Tiller. Prepovedano mladini.

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes 12. t.m. ob 19.30 film:

STENA IZ BLATA

(Parete di fango)

Igrajo: Toni Curtis in Cara Williams

Razna obvestila

V sredo 20. junija 1962 ob 20. uri bo redni občni zbor Glasbene Matice v Trstu v Ul. R. Manna 29-II.

Vabljeni vsi člani Glasbene Matice

Odbor

Izleti

Izlet SPDT na Artviže. V nedeljo 17. t.m. gre SPDT na Artviže. Prijave in obvestila v Ul. Geppa 9-II.

Izlet SPDT v Bohinj na «Kmečko ofcet». Dne 1. julija priredi SPDT avtobusni izlet čez Podbrdo-Sorico v Bohinj. Planinci pa lahko gredo tja iz Podbrda čez Crno prst ali pa v skupinah iz Litostrojske koče na Možica-Slapnik ali Ratitovec. Prijave v Ul. Geppa 9.

Mali oglasi

VESPAGENZIA, Trst, Ulica S. Francesco 44, tel. 28-940, takojšnja izročitev VESPA GRAND SPORT MODEL 1962 skupno z rezervnim kolesom in VESPE 125 in 150 z dvoprostornim sedežem. Na obroke in brez predplačila. Velika izbira SCOTER in MOTO rabljene z izrednimi pogoji plačevanja.

«PLASTIKA» - Trst, Ul. D'Annunzio št. 4 (blizu Trga Garibaldi) Vam nudi: torbice raznovrstne ter športne, namizne prte (cerade), cediljke za posodo, blazine, zimnice za na morje, vreče za perilo in obleke itd. vse iz plastike in gume po zmernih cenah. Obiščite nas!

PRI VASIH NAKUPIH obiščit govino «MAGLIABELLA» na Korzu Garibaldi 11 (Barriera), nekaj korakov od avtobusne postaje. Pri nas boste našli veliko izbiro pletenin, nogavic in perila za dame, gospode in otroke po najnižjih cenah v Trstu. Postreženi boste v vašem jeziku! Proti izrezku tega oglasa za nakup najmanj 500 lir vrednosti.

PLASTIKA za pokrivanje tal po 550 lir kv. m, preproge vseh vrst za sobe in hodnike, pode iz gume, linoleja, cevi iz plastike za vrtove in za hišno uporabo, torbice, zavese in vse ostale predmete iz gume in plastike Conte pri ITALPLAST, Trst, Trg Ospedale št. 6.

HISNO POMOCNICO od 8. do 15. ure iščem. Naslov na upravi lista, Ul. S. Francesco 20.

ISCEM SOFERJA za težke kamione (camion ribaltabile). Telefon 90-812.

---

11. t.m. nas je nenadoma zapustil naš predragi

Ciril Guštin

Žalostno vest sporočajo globoko potrti bratje, sestre in vsi sorodniki.

Dragega pokojnika bomo prepeljali danes 12. t.m. ob 17. uri iz tržaške bolnišnice na Repentabor, kjer bo pogreb.

Trst, 12. junija 1962

IZ SODNIH DVORAN

Porotno sodišče obsodilo dva podla izsiljevavca

Oprostitev obtoženca, ki so ga dolžili, da je nenamerno povzročil smrt znanca

Pozno sinoči se je končala na tržaškem porotnem sodišču (predsednik Rossi, tožilec Ballarini, zapisnikar Rachelli, obramba Morgera, Vinciguerra in Gefter Wondrich) obravnava proti 24-letnemu Vincenzu lo Castu iz Ul. Lazzaretto Veccio ter 24-letnemu Aldu Aquenzi brez stalnega bivališča, ki sta bila obtožena, da sta izsiljevala, ali poskušala izsiljevati 2[illegible]-letnega Arnolda Naldija iz Ul. Kandler 1.

Obtožnica je trdila, da je Lo Casto prisilil Naldija, da mu je izplačal v več obrokih okrog 200 tisoč lir, grozeč mu, da bi sicer javno razkril njune «prijateljske» odnose. Obtožnica je nadalje dolžila Lo Casta in Aquenzo, da sta dvakrat, in sicer 21. in 22. novembra lani, poskušala prisiliti Naldija, naj jima izplača pol milijona lir. Slednji poskus je obema malopridnežima izpodletel, ker so Nardijevi sorodniki prijavili zadevo policiji, ki je oba krivca aretirala.

Razprava pred porotnim sodiščem je bila za zaprtimi vrati. Sodniki so spoznali Lo Casta za krivega ter ga obsodili na 3 leta, 2 meseca in 10 dni zapora ter na 200.000 lir globe. Poleg tega bo moral obsojenec prestati tudi 4-mesečno kazen, na katero ga je obsodil sodnik 24. julija 1960 zaradi upora proti javnim funkcionarjem.

Tudi Aquenzo so sodniki spoznali za krivega ter ga obsodili na 2 leti in tri mesece zapora ter 160.000 lir globe. Poleg tega bosta morala oba obsojenca plačati sodnijske stroške ter odškodnino v višini, ki jo bo določilo pristojno sodišče. Zastopniku zasebne stranke pa bosta morala plačati 91.000 lir. Sodišče je končno obsodilo Naldija zaradi nenravnih dejanj, in sicer pogojno in brez vpisa v kazenski list, na 2 meseca zapora.

***

Pred prizivnim sodiščem (predsednik Nardi, tožilec Meyer, zapisnikar Parigi, obramba Antonini) se je zagovarjal včeraj 37-letni Graziano Gerdol iz Ul. Pondares 5, ki je bil obtožen, da je nenamerno ubil 60-letnega Ivana Kursara, jugoslovanskega državljana, iz Ul. Palestrina 3.

Dogodek, ki je pripeljal Gerdola pred sodnike, se je odigral v zares čudnih okoliščinah. Pozno popoldne 28. maja 1960 se je Gerdol znašel v gostilni «De Lucia» v Ul. Marconi 20, kjer je srečal Kursara. Oba sta bila stara znanca ter sta se večkrat prijateljsko šalila. Tistega večera je Gerdol zgrabil Kursara za eno nogo ter ga skušal dvigniti v zrak. Pri tem pa je izgubil ravnotežje in oba sta padla na tla. Kursara se je sicer dvignil s tal na videz nepoškodovan, toda že nekoliko ur pozneje je začutil v glavi hude bolečine. Naslednjega dne so ga prepeljali v bolnišnico, kjer je po nekaj urah umrl.

Zdravniki so menili, da je smrt povzročila, vsaj pogojeno, neka Kursarova prejšnja poškodba. Ta se je namreč hudo poškodoval po glavi pri nekem padcu s tramvaja 1946. leta.

Sodniki sodišča prve stopnje so spoznali Gerdola za krivega ter ga obsodili na 6 mesecev zapora ter na plačilo 2 milijonov lir odškodnine prizadeti stranki. Prizivni sodniki so oprostili obtoženca zaradi pomanjkanja dokazov.

Tatovom pride vse prav

Ko je Adriana Giudici por. Bratos iz Ul. Porta 127 kupovala zdravila v neki lekarni, je za hip pustila denarnico na mizi, kar je izkoristil neznanec, ki je denarnico pobral in odšel. Ženska je tatvino prijavila na komisariatu javne varnosti in povedala, da je imela v denarnici 5000 lir v gotovini ter poštno nakazilo za 30.000 lir.

Aldo Fachinetti iz Ul. Toro 9 se je pritožil, da so mu neznanci ukradli avto, ki ga je parkiral v Ul. Timeus. Luigi Ronchese iz Ul. Mazzini 41 je prijavil, da mu je nekdo ukradel motor, ki ga je pustil na cesti blizu svojega doma; Alberto Vida iz Ul. Cereria 12 pa je prijavil, da so mu ukradli lambreto, ki jo je parkiral na cesti blizu svojega doma.

SESTANKA V LIGNANU IN JESOLU

Podtajniku Lombardiju prikazani turistični problemi Veneta

Sestankov so se udeležili tudi predstavniki tržaške turistične in letoviščarske ustanove

V soboto je bilo v Lignanu zasedanje Deželne zveze avtonomnih letoviščarskih in turističnih ustanov Furlanije-Julijske krajine, na katerem so razpravljali o raznih skupnih vprašanjih, ki so jih potem predložili naslednjega dne podtajniku za turizem Ruggeru Lombardiju. Zasedanje je vodil predsednik deželne zveze odv. Capalozza, tržaško letoviščarsko ustanovo pa sta zastopala predsednik dr. Magris in ravnatelj dr. Quittan.

Na zasedanju so obravnavali vprašanja, ki zadevajo obmorska letovišča in turizem v gorskih krajih. Sklepe bodo tudi predložili Vsedržavemu svetu letoviščarskih ustanov, ki se bo sestal na zasedanju v prihodnjem juliju.

V Lignanu so vsi prisotni izrazili povoljno mnenje, da bi se ustanovil konzorcij treh pokrajin, katerega naloga bi bila, da se spopolni načrt za gradnjo obalne ceste, ki bo povezovala Trst z Benetkami preko celotne lagune. V tej zvezi je treba omeniti, da je že v delu obalna cesta Tržič - Gradež, medtem ko so že gotovi načrti za gradnjo ceste, ki bi po najkrajši poti povezovala Jesolo z Benetkami. Cesta, ki bi bila deloma grajena na mostičkih, bi šla preko področij, kjer se v morje izlivajo reke Soča, Tilment, Livenza in Piave, potem pa bi končala v beneški laguni.

V nedeljo pa je v Jesolo prišel podtajnik za turizem Ruggero Lombardi, ki je sprejel predstavnike pokrajinskih turističnih ustanov iz Trsta, Gorice, Vidma, Benetk, Trevisa in Roviga ter predstavnike letoviščarskih ustanov iz Trsta, Gradeža, Lignana in Jesola. Na sestanku so govorili predvsem o vprašanjih, ki se nanašajo na turizem v obmorskih krajih severnega Jadrana. Med drugim je bilo načeto tudi vprašanje odprave vizumov za avstrijske turiste, ki hočejo priti na počitnice v Italijo. Če se tega ne bi dalo takoj doseči, pa naj se poskrbi, da bodo formalnosti čim hitrejše in lažje. Predstavniki letoviščarskih ustanov so podtajniku tudi prikazali vprašanja, o katerih so se dogovorili dan prej v Lignanu.

Predsednik tržaške letoviščarske ustanove dr. Magris je na sestanku obravnaval tudi pereče vprašanje mazanja vode z nafto in drugimi podobnimi odpadki, kar ima za posledico, da so kopališčne plaže mnogokrat take, da ni moč v vodo. Dejstvo je, da so temu krive bodisi rafinerije, ki so v neposredni bližini morja bodisi ladje, ki spuščajo odpadke v morju ne da bi upoštevale predpisano razdaljo od obale. Zaradi tega je dr. Magris pozval ministra za trgovinsko mornarico, da posreduje tako glede uvedbe strogega nadzorstvenega sistema kot za to, da bi pristaniška poveljstva dobila moderna sredstva, ki bi omogočila, da se oljne površine na morja pravočasno odstranijo.

Predsednik tržaške turistične ustanove odv. Volli je podprl predlog dr. Magrisa, poleg tega pa je tudi zaradi do sedaj doseženih rezultatov predlagal, da naj se razširi in poveča propaganda na račun kopališč Veneta.

Podtajnik Lombardi je na koncu sestanka zagotovil, da se bo zavzel za rešitev vprašanj, ki zadevajo izboljšanje položaja na tem sektorju.

Zaključne šolske prireditve

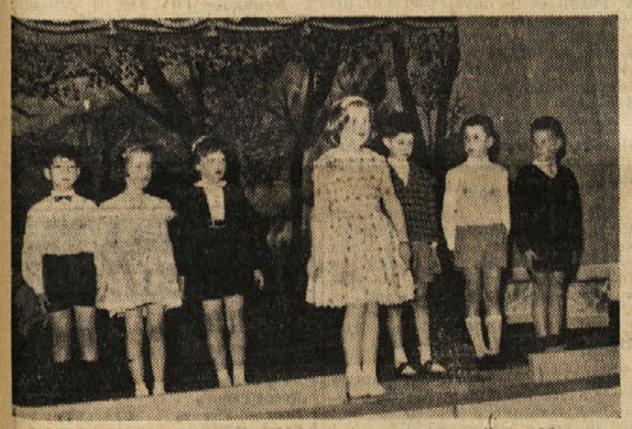

Najmlajši učenci osnovne šole v Barkovljah deklamirajo «Muco»

Učenci II. razreda osnovne šole v Nabrežini med prizorom «Kitajcin»

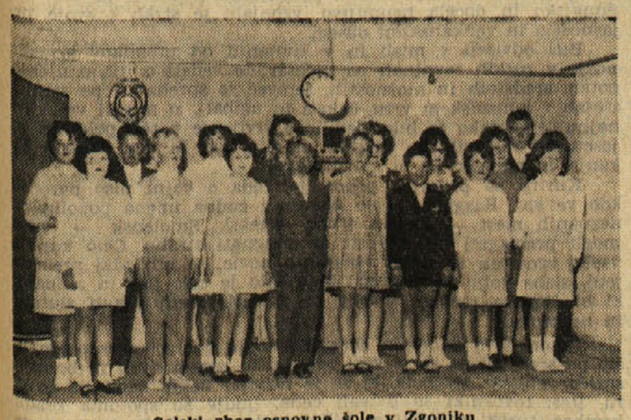

Solski zbor osnovne šole v Zgoniku

Otroci iz vrtca v Gabrovcu

Avto zletel s ceste moški in ženska ranjena

Nesreča je ostala nekam skrivnostna, ker vozač noče, da bi dali na svetlo njegovo ime

V nedeljo okrog polnoči je na cesti Trst-Opčine, in sicer med restavracijo Cascina delle rose in kamnolomom Faccanoni prišlo do hudega karambola. Avto, ki ga je vozil neki šofer, ki noče, da bi objavili njegovo ime, je na ovinku iz neznanih vzrokov zletel s ceste, podrl dva obcestna kamna in zgorel. V avtomobilu se je peljala tudi neka ženska. Oba potnika je zaradi močnega sunka vrglo iz vozila in sta se poškodovala, vendar sta imela pri vsem tem še precej sreče, ker bi sicer lahko zgorela v avtomobilu. Hudo sta se pobila in ranila po glavi, zaradi česar se bosta morala zdraviti 40 dni.

Šofer je vozil avto z Opčin proti Trstu s precejšnjo brzino, na ovinku pa je zgubil nadzorstvo nad vozilom. Avto je podrl obcestna kamna in obtičal v obcestnem jarku ves zmečkan. Nastal je kratek stik in avto je bil takoj ves v plamenih. Avtomobilist, ki je nato privozil mimo, je ponesrečencema priskočil na pomoč in odpeljal žensko, medtem ko je nekdo drug poklical rešilni avtomobil. Zasebni avto in rešilni avto sta se srečala pri kamnolomih Faccanoni, zaradi tega so žensko preložili v rešilni avto, ki je nato oba ponesrečenca odpeljal v bolnišnico. Na kraj nesreče so nato prišli agenti prometne policije in gasilci.

Neroden padec

Ko je včeraj popoldne 72-letni Emilio Bernes iz Carbole 448 šel peš po Ul. Raffineria po službeni dolžnosti, se mu je spodrsnilo in je nerodno padel. Zlomil si je levo roko, zaradi česar je sam odšel v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na ortopedski oddelek. Zdraviti se bo moral od 20 do 30 dni.

Goriško-beneški dnevnik

OB PRISOTNOSTI PREDSTAVNIKOV OBLASTI IN OBČINSTVA

Svečana otvoritev prenovljenega Dijaškega doma v Gorici

Vzgojni zavod so zgradili zelo smotrno in predstavlja veliko pridobitev za slovensko skupnost na Goriškem - Nagovor predsednice Dijaške Matice Marije Bogataj in voščila goriškega prefekta

V nedeljo dopoldne so ob prisotnosti velikega števila povabljencev odprli obnovljeno zgradbo Slovenskega dijaškega doma v Gorici. Vabilu Dijaške Matice, ki je pripravila in izvedla načrt tako pomembnega objekta za obstoj in razvoj slovenske skupnosti v Italiji, so se odzvali prefekt dr. Nitri, predsednik pokrajinske uprave dr. Chientarolli, goriški župan dr. Poterzio, šolski skrbnik prof. De Vetta, ravnatelj civilne knjižnice v Gorici prof. Manzin, ravnatelj slovenskega liceja in učiteljišča Rožič, ravnatelj nižje gimnazije in strokovne šole Nemec, predstavnik didaktičnega ravnatelja slovenskih osnovnih šol Zvanut, skoraj vsi slovenski profesorji in del slovenskih učiteljev z Goriškega. Nadalje so se otvoritve udeležili tajnik Slovenske gospodarsko-kulturne zveze Slovencev v Italiji Mirko Kosmina, direktorja Tržaške kreditne banke iz Trsta ter Kmečke banke iz Gorice, zastopstvo Dijaškega doma iz Trsta, slovenski občinski in pokrajinski svetovavci iz Gorice in slovenskih vasi ter številni zastopniki slovenske manjšine iz Gorice, Benečije in Trsta.

Povabilu na svečanost se je v imenu generalnega konzula odzval tudi vicekonzul generalnega konzulata FLRJ v Trstu Srečko Kovačič.

Otvoritvi Dijaškega doma so nadalje prisostvovali predstavniki krajevnega slovenskega in italijanskega tiska ter dopisniki ljubljanskega Dela, radiotelevizije iz Ljubljane in radia Koper.

Na dvorišču prenovljene zgradbe je vse prisotne pozdravila predsednica Dijaške Matice Marija Bogataj ter jih nagovorila z naslednjimi besedami:

«Ni brez globokega ganotja, ko danes otvarjamo obnovljeni in razširjeni Dijaški dom, če se spomnimo naših prvih in težavnih časov po končani drugi svetovni vojni.

Saj je bilo treba obnoviti vse. Najprej slovensko šolstvo in kot nujno posledico tudi Dijaški dom, ker je bil tedaj dotok dijakov velik in jim je bilo treba nuditi poleg pouka tudi streho in hrano. Naša pot je bila dolga in izredno težavna, saj smo doživeli celo trenutek, ko smo se znašli na cesti. Vendar pa je izpolnil Dijaški dom v polni meri svoje poslanstvo, saj bi se brez njega slovenska šola ne mogla razviti do te mere.

Po dolgem pričakovanju je bila končno slovenska šola 19. julija 1961 uzakonjena in zaradi tega upamo, da bodo odstranjene vse ovire pri njenem nadaljnjem razvoju.

V pričakovanju takega razvoja je bilo nujno povečanje in posodobljenje našega vzgojnega zavoda. Za uresničitev tega so bile potrebne velike žrtve, ki se jih pa Dijaška Matica ni ustrašila, ker ji je preveč pri srcu slovenski otrok in njegova bodočnost, in to v svetu, ki zahteva vedno večjo izobrazbo in strokovno usposobljenost.

Dovolite mi, da se ob tej priliki spomnim vseh naših sedanjih in bivših sodelavcev, odbornikov, vzgojiteljev in hišnega osebja. Vsak izmed njih je doprinesel svoj delček k skupni zgradbi, za kar se jim zahvaljujemo.

Prav tako se zahvaljujemo in pozdravljamo vse, ki so se odzvali našemu povabilu in izrekamo željo, da bi tudi v bodoče sledili našemu delu.»

Po toplem pozdravu gostov v italijanščini je spregovoril prefekt dr. Nitri, ki je poudaril, da je zavod velika pridobitev na šolskem področju. Prikazal je njegov pomen za vzgojo mladine, ki naj teži za mirom v svetu ter moralnimi in duhovnimi vrednotami. Ob zaključku pa je želel, da bi zavod uspešno vršil kulturno poslanstvo, ki si ga je zadal.

Gospa Marija Bogataj je zatem izročila vhodni ključ direktorju Dijaškega doma Petru Sancinu, in sicer s prepričanjem, da bo posvetil vso svojo skrb delovanju zavoda.

Predsednica Dijaške Matice je nato spremila najvišje predstavnike oblasti v zgradbo ter jim razkazala vse oddelke. Gostje so si z vidnim zanimanjem ogledovali funkcionalno urejene prostore in naprave, ki postavljajo Slovenski dijaški dom v Gorici med najbolj moderne in funkcionalne vzgojne zavode vseh vrst v naši pokrajini.

Dopoldanski otvoritveni svečanosti je prisostvovalo nad 100 oseb, ki so se lahko prepričale, koliko je slovenska skupnost v Italiji žrtvovala, da bi se slovenska srednja, in ne samo srednja, ampak tudi osnovna šola, čim bolje razvijala in da bi se v njej skovali zavedni ter vzgledni pripadniki našega naroda.

Kdorkoli si je ogledal novi Dijaški dom, je prišel do spoznanja, da je slovenska narodna skupnost zgradila prijeten dom za potrebe naše učeče se mladine s takšno ljubeznijo, kot jo samo starši lahko izkažejo svojim otrokom.

Načrt je izdelal arh. inž. Darij Jagodic iz Trsta. Temu mlademu in nadarjenemu gradbincu gre iskrena zahvala za tako dovršeno mojstrovino, ki nas navdaja z upravičenim ponosom. Pod njegovim vodstvom je opravilo vsa zidarska in ostala dela gradbeno podjetje Luciano Cernigoi iz Gorice. Opremo pa je izdelala Zadruga mizarskih obrtnikov iz Solkana.

Predsednica Dijaške Matice v Gorici Bogatajeva spremlja prefekta doktorja Nitrija v Dijaškem domu

Medtem ko je zgradba povsem dokončana, bodo med poletjem dogradili ograjo, zgradili bodo pralnico, nad katero bo športna soba, uredili vrt pred zgradbo ter park za njim, v katerem bodo športna igrišča.

V domu bo prostora za 75 notranjih in 35 zunanjih gojencev. V pritličnih prostorih je 18 metrov dolga jedilnica, tik nje pa moderna kuhinja; na drugi strani so uradi upravnega osebja, glasbena soba in čitalnica. V zgradbo vodijo trije vhodi, za deklice, dečke ter tehnično osebje. Gojenci bodo imeli takoj pri vhodu vsak svojo omarico, v kateri bodo odložili obuvala. Dekliške spalnice so v prvem, deške pa v drugem nadstropju. Vsakdo bo imel svojo omaro, v kateri bo dovolj prostora za oblačila. Obe učilnici sta v prvem nadstropju. Vsak učenec bo imel v učilnici svojo klop z omarico. V zavodu bo še tretji oddelek za osnovnošolske otroke, ki bodo imeli v drugem nadstropju obsežno teraso. Omenimo naj še to, da bodo vsi prostori ogrevani s centralno kurjavo in da bo v vsakem času na razpolago topla voda. Sanitarije so najmodernejše, opremljene so s prhami in kadmi za umivanje nog. Na vsakem koraku je mogoče opaziti, da ni načrtovavec pazil samo na funkcionalnost, ki je nujno potrebna v takšnem zavodu, ampak je imel stalno pred očmi tudi njegov vzgojni pomen, zakaj zavod ne služi samo za pridobivanje šolskega znanja, ampak mora privzgojiti v gojencu, če tega čuta še nima, tudi smisel za red in čistočo.

Po ogledu so se gostje ustavili v jedilnici, kjer je bila zakuska. V popoldanskih urah si je dom ogledalo več stotin meščanov in prebivavcev okoliških vasi, ki so z velikim zadovoljstvom ugotovili napredek v prizadevanjih na šolskem področju, kar bo prav gotovo spodbudno vplivalo na starše, da bodo svoje otroke poslali v Dijaški dom.

Umrl je prof. Filej

Po daljši in mučni bolezni je v nedeljo umrl v sanatoriju sv. Justa v Gorici prof. Mirko Filej. Včeraj so ga postavili na mrtvaški oder v cerkvici sv. Ivana. Pogreb bo danes ob 16. uri iz mestne stolnice na pokopališče ob Tržaški cesti.

Pokojni Mirko Filej je bil vidna osebnost med glasbeniki na Goriškem. Rodil se je 28. oktobra 1912 v Medani, ki je dala slovenskemu narodu že več znamenitih mož, med katerimi naj omenimo pesnika Alojzija Gradnika. Torej še ni dopolnil niti 50 let. Bogoslovje je študiral v Gorici, nato pa je kaplanoval v Idriji in v Mavhinjah na Tržaškem. Od tu se je vpisal na konservatorij «Tartini» v Trstu ter ga tudi z uspehom absolviral.

Prva povojna leta je učil petje na slovenskem učiteljišču v Trstu, ko pa je l. 1950 stopil goriški glasbenik prof. E. Komel v pokoj, je prevzel njegovo mesto kot profesor petja na slovenskem učiteljišču in strokovni šoli v Gorici. Vodil je tudi glasbeno šolo na Placuti ter vadil več cerkvenih in drugih zborov Katoliške skupnosti na Goriškem. Bil je tudi organist in pevovodja v goriški stolnici, kot skladatelj pa je priredil celo vrsto del za zbore.

Bolezen ga je huje napadla že lani v decembru ter je moral v bolnišnico. Ko mu je odleglo, se je vrnil domov, pred 14 dnevi pa se mu je stanje zopet poslabšalo. Odpeljali so ga v sanatorij sv. Justa, kjer so ga prejšnji teden podvrgli operaciji, ki pa ga ni več mogla rešiti.

V NEDELJO POPOLDNE NA OSLAVJU

Pri trčenju dveh skuterjev so bili trije ranjeni

Hujše poškodbe je dobil Goričan, ki bo ostal tri tedne v bolnišnici

V nedeljo popoldne okrog 15. ure je prišlo na trgu pod kostnino na Oslavju do trčenja med dvema skuterjema, ki je imelo za posledico, da so morali vse tri potnike odpeljati ranjene v civilno bolnišnico.

Ob tisti uri se je 21-letni Riccardo Marassi, ki stanuje v Gorici Ul. Ascoli 16, ter je zaposlen v podgorski predilnici, peljal z Oslavja proti Pevmi. Iz nasprotne smeri je privozil svoj skuter 31-letni pristaniški delavec Luciano Ravalico iz Trsta, Ul. Biasoletto 12, ki je imel na zadnjem sedežu še svojo ženo 31-letno Marcello Valli. Pri srečanju je Marassi zadel ob pedano tržaškega vozila, da sta obe vozili izgubili ravnotežje ter se prevrnili z njunimi potniki vred.

Mimoidoči avtomobilisti so ponesrečence odpeljali v goriško bolnišnico, kjer so Marassiju ugotovili močan udarec in poškodbo na lobanji, pretres možganov in verjeten zlom desne roke v ramenu ter ga pridržali na zdravljenju za 20 dni. Ravalico je dobil več lažjih poškodb na levi roki in levem kolenu ter se bo moral zdraviti teden dni, njegova žena Marcella, ki ima tudi več poškodb na rokah in nogah, pa se bo morala zdraviti 10 dni. Oba Tržačana so odpeljali domov.

Na kraj nezgode je prišla cestna policija, ki je napravila zapisnik.

Električni tok ubil prepelico

V nedeljo zjutraj je izredno velika prepelica preletela dolino potoka Korna pri Stražicah. Vsedla se je na električno napeljavo in v tistem trenutku jo je tok ubil. Kmetovalec Rihard Pavletič, ki je z družino grabil tam v bližini seno, jo je pobral in ugotovil, da je živalica imela na nogi kovinski obroček, ki ji je bil usoden. Po podatkih na obročku so izvedeli, da je prepelica ušla iz zoološkega vrta v Bologni. Živalica je merila v dolžino okrog 20 cm.

Sredi Korza se je zgrudil mrtev

Včeraj dopoldne okrog 11.30 ko je bilo na Korzu Verdi v Gorici najbolj živahno, je pešačil v bližini pokritega trga po njem tudi 81-letni Pietro Bon iz Gorice, Ul. Arcivescovado. Kar naenkrat pa se je starček zgrudil na tla. Mimoidoči in mestni stražnik, ki je bil v službi na pokritem trgu, so ga dvignili in odnesli v bližnjo Hausbrandtovo trgovino.

Vendar mu niso mogli več pomagati, ker je starček že umrl, zadet od kapi. Poklicali so mestni mrtvaški voz, ki je odpeljal truplo v mrtvašnico.

Padel je s češnje

Ob 15.15 so sprejeli v civilno bolnišnico 84-letnega Giuseppa Bona iz Fare. Zlomil si je stegnenico, ker je padel s češnje.

Padec s kolesa v Doberdobu

V petek 8. junija, ko je ohdajal na njivo, je padla s kolesa in se močno poškodovala na desnem kolenu Elda Ferfolja por. Ferletič bivajoča v Doberdobu, Trg sv. Martina št. 2.

Takoj so jo odpeljali v tržiško bolnišnico, kjer so ji nudili prvo pomoč. Ker je bila rana precej globoka, so ženo pridržali na zdravljenju.

Novi vozni red vlakov

Danes, 27. maja stopi v veljavo novi vozni red vlakov, ki prinaša za Goriško le manjše spremembe; v glavnem gre le za premik nekaj minut v primeri s prejšnjim voznim redom pri prihodih in odhodih nekaterih vlakov.

ODHODI

Proti Trstu: 0.19 (D), 5.48 (A), 6.42 (A), 7.37 (D), 8.02 (A), 9.03 (D), 11.01 (A), 14.02 (A), 15.58 (A) *), 16.40 (A) **), 18.16 (DD), 18.45 (A), 19.58 (A), 21.56 (A), 22.37 (D), 23.15 (DD) ***).

Proti Vidmu: 4.31 (A), 6.24 (A), 6.57 (D), 7.26 (A), 8.01 (D), 10.46 (A), 13 (D), 13.43 (A), 14.38 (DD) ***), 15.41 (A), 17.30 (A), 18.46 (A), 19.57 (D), 20.38 (D), 21.41 (A), 22.41 (A).

Odhod v Novo Gorico: 8.20 (A), 14.04 (A), 20.20 (A).

PRIHODI

Iz Trsta: 4.30 (A), 6.21 (A), 6.55 (D), 7.24 (A), 8 (D), 10.44 (A), 12.59 (D), 13.38 (A), 14.37 (DD) ***), 15.39 (A), 17.27 (A), 18.41 (A), 19.55 (D), 20.37 (D), 21.38 (A), 22.39 (A).

Iz Vidma: 0.18 (D), 5.43 (A), 6.40 (A), 7.35 (D), 7.58 (A), 9.02 (D), 10.59 (A), 13.59 (A), 15.56 (A) *), 16.38 (A) **), 13.15 (DD), 18.43 (A), 19.54 (A), 21.54 (A), 22.25 (D), 23.14 (DD) ****).

Prihod iz Nove Gorice: 9.23 (A), 15.22 (A), 21.25 (A).

A — potniški vlak, D — brzi, DD — ekspresni.

*) Vozi od 31. oktobra 1962 do 14. marca 1963.

**) Vozi od 27. maja do 30. oktobra 1962 in od 15. marca 1963 dalje.

***) Vozi 14. avgusta in ob sobotah od 23. junija do 15. septembra ter od 15. decembra 1962 do 23. februarja 1963.

****) Vozi 15. avgusta in ob nedeljah od 14. junija do 16. septembra ter od 16. decembra 1962 do 24. februarja 1963.

Kino

CORSO. 17.00 «Izkrcevalna četvorka» (Quartetto d'invasione». B. Travers, S. Mulligan. Ameriški črnobeli film.

VERDI. 14.30 «Pasji dnevi (Mondo cane). Izreden italijanski barvni film režiserja Jacopettija. Mladini pod 16 letom prepovedano.

VITTORIA. 17.15 «Sneguljčica in trije pohajači» (Biancaneve e i tre compari), C. Heiss in E. Strol. Ameriški barvni film v cinemascopu.

CENTRALE. 16.30 «Napad» (L'aggressione), M. Legrand in J. Cibrian. Argentinski črnobeli film.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna D'Udine, Ul. Rabatta št. 18, tel. 21-24.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 24.2 stopinje ob 14. uri, najnižjo 11.6 stopinje ob 4.30. Povprečne dnevne vlage je bilo 75 odst., dežja je padlo 12.4 mm.

POSLEDICE HLADNEGA VREMENA

Goriški zelenjadni trg te dni slabo založen

Jagode s Panovca, domač grah in fižol v stročju na trgu

Hladno vreme, ki nas nikakor ne more prepričati, da smo že v juniju in torej na pragu poletja, vpliva tudi na goriški zelenjadni trg, kjer bi se ob tem času stojnice morale polniti z žlahtnim goriškim pomladnim sadjem: češnjami, jagodami in marelicami. Toda na zelenjadnem trgu je skoraj tako, kakor v marcu, in tudi v soboto, ko je najbolj živahen tržni dan, ni bilo kaj prida poslov!

Češenj je še vedno zelo malo in čeprav se cena na drobno vrti okrog 100 lir, vendar povpraševanje ni veliko, saj letos zaradi pomanjkanja toplote še nimajo tistega sladkega okusa, zaradi katerega jih goriške gospodinje tako rade postavijo na mizo. Zdi se, da jim je hladno vreme preprečilo zorenje in da nikakor ne morejo dobiti tiste lepe rdeče barve in okusa, kakor druga leta. Tudi jagod je malo, nekaj jih prinesejo z onstran meje, predvsem s Panovca, in sicer po 1000 do 1200 lir kg, vrtne pa imamo tudi v Gorici in njih cena se vrti na drobno od 400 do 500 lir kg. Pojavile so se tudi že prve marelice, pa so še precej zelenkaste in premalo sladke.

Domači grah, ki so ga te dni začeli nositi na trg okoliški in predmestni vrtnarji, ima ceno 120 lir za kg na drobno, medtem ko je cena prvega stročjega fižola z domačih gred približno 240 lir za kg. Krompirja je bilo tudi nekaj na trgu, toda še vedno povečini uvoženega iz drugih toplejših krajev: cena je od 100 do 120 lir za kg na drobno. Na trgu je bilo včeraj tudi precej paradižnikov, ki tudi prihajajo z juga in jim je cena okrog 200 lir za kg.

500 nemških zdravnikov v Gorici

Prešnji teden se je začel v Gradežu mednarodni kongres zdravnikov, ki se ga je udeležilo okrog 1700 zdravnikov, med njimi največ Nemcev. Okrog 500 od teh je prišlo v nedeljo dopoldne na obisk v Gorico, kjer so jim na gradu najprej plesalci iz Ločnika predvajali nekaj furlanskih plesov v narodnih nošah. Nato je sledilo zborovanje v dvorani deželnih stanov, kjer je kongresiste pozdravil v imenu goriškega župana odbornik za zdravstvo dr Milocco v imenu ustanove za turizem pa rag. Peternel.

Preklic stavke tekstilnih delavcev

Ker se bodo 15. junija obnovila vsedržavna pogajanja med zastopniki industrijcev tekstilnih obratov in predstavniki sindikalnih organizacij, so tekstilni delavci preklicali stavko, ki bi morala biti te dni.

Posledice prepira med otroki

Včeraj okrog 12.20 so z avtom Zelenega križa odpeljali v civilno bolnišnico v Gorici 2 leti starо Gabrijelo Doljak iz Gorice, Ul. Trieste št. 193. Ko se je namreč deklica igrala z neko svojo sovrstnico, ji je ta z zaponko za lase povzročila rano na glavi. V bolnišnici so deklici nudili prvo pomoč in jo nato zopet zaupali materi v nego.

Včeraj popoldne v Steverjanu

Pri padcu si je zlomil obe roki

Včeraj okrog 14.15 so poklicali avto Zelenega križa na Križišče v Steverjanu, kjer se je ponesrečil 68-letni Franc Planinšček s Križišča št. 19. Odpeljali so ga v civilno bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili, da si je mož verjetno zlomil obe roki v zapestju. Zato so ga pridržali v bolnišnici na zdravljenju. Planinšček je povedal, da je dobil poškodbe, ko je malo prej padel na cesti.

Ponoči je padel s kolesa

Včeraj zjutraj okrog 1.15 so poklicali rešilni voz Zelenega križa v Ul. Lantieri, kjer je malo prej padel s kolesa 60-letni Giordano Causer iz Gorice, Ul. Garzarolli 13. Odpeljali so ga v civilno bolnišnico, kjer so mu zdravniki ugotovili pretres možganov in praske na rokah ter mu nudili prvo pomoč.

šport šport šport šport šport šport

svetovno nogometno prvenstvo

Brazilija, Jugoslavija, Čile in Češkoslovaška v polfinalu

Doslej največje presenečenje: izločitev Sovjetske zveze in Madžarske - Jugoslavija v finalu?

SANTIAGO, 11. — *Presenetljivi rezultati v četrtfinalu svetovnega nogometnega prvenstva so tudi danes predmet številnih in najrazličnejših komentarjev čilskega in svetovnega tiska. Če je bila namreč zmaga Brazilije nad Veliko Britanijo predvidena kljub temu, da je Braziliji manjkal «črni biser» Pele, pa prav gotovo nihče ni predvideval zmage Čila nad Sovjetsko zvezo, ki je veljala za zanesljivega finalista. Se najbolj pa preseneča dejstvo, da je bila zmaga Čila povsem zaslužena ne glede na idealne priložnosti, ki jih je imela Sovjetska zveza za izenačenje. Drugo, skoraj nič manjše presenečenje, je predstavljala zmaga Češkoslovaške nad Madžarsko. Češkoslovaške ni nihče jimal resno, toda kaže, da so Čehi znatno močnejši kot se je predvidevalo in da je v dvoboju CSSR-Madžarska zmagala pač fizična kondicija in železna obramba nad prefinjeno tehniko.*

Zmaga Jugoslavije je bila presenečenje le na pol. Strokovnjaki, ki so gledali tekme Jugoslovanov v Arici so namreč složno ugotavljali, da je mlado jugoslovansko moštvo odlično pripravljeno, da je izredno sveže in močno tako v obrambi kot v napadu. Mnogi so njegovo zmago nad čvrstimi Nemci predvidevali tudi zaradi precejšnje statičnosti Herbergerjeve enajstorice, češ da jih utegnejo hitri Jugoslovani zmesti in tako odpreti njihovo hermetično zaprto obrambno linijo.

Pokazalo se je, da so ta predvidevanja bila točna, saj vsa poročila o tekmi med Jugoslavijo in Nemčijo govorijo v tem smislu.

S to svojo zmago pa je Jugoslavija namah postala ne samo nepredvideni polfinalist, temveč tudi najresnejši kandidat za finale. Če je namreč Jugoslavija premagala Nemčijo, ki ima močno obrambo in obenem tudi zelo nevaren napad, bi morala toliko laže premagati Češkoslovaško, ki ima sicer enako močno obrambo kot Nemci, ki pa ima razmeroma slab in neučinkovit napad. Logika je pravilna, toda žoga je okrogla in zaradi tega bi vsaka optimistična napoved bila preuranjena, čeprav zaslužijo mladi in borbeni Ciričevi fantje največje zaupanje, saj so do sedaj presegli vsa najbolj optimistična predvidevanja.

Izid drugega polfinala med Brazilijo in Čilom je tudi velika zagonetka. Po splošnih predvidevanjih bi morala zmagati Brazilija, toda presenetljivi Čilenci niso samo močni, temveč igrajo tudi doma pred svojim občinstvom, ki zna biti izredno ognjevito. Na vsak način bi eventualna izločitev Brazilcev predstavljala največje presenečenje prvenstva, ki že tako poteka od samega začetka v znamenju večjih ali manjših presenečenj.

Polfinalni tekmi bosta odigrani v sredo ob 19.30 po našem času. Jugoslovani in Čehoslovaki bodo igrali v Vini del Mar, Brazilci in Čilenci pa v Santiagu. Jugoslovani bodo morali tako že tretjič menjati sedež.

Jugoslavija-Nemčija 1:0 (0:0)

STRELEC: v 39' drugega polčasa Radakovič (J.).

JUGOSLAVIJA: Soškič; Durkovič, Jusufi; Radakovič, Markovič. Popović; Kovačević, Sekularac, Jerković, Galič, Skoblar.

NEMČIJA: Fahrian; Novak, Schnellinger; Schulz, Erhardt, Giesemann; Bruells, Haller, Seeller ,Szymaniak, Schaeffer.

SODNIK: Yamasaki (Peru). GLEDAVCEV: 50.000.

SANTIAGO, 11. — Ciric je imel prav: Jugoslavija je premagala Nemčijo, sicer tesno in v zadnjem trenutku, toda povsem zasluženo z boljšo kolektivno igro in z mnogimi ustvarjenimi priložnostmi, ki se samo po naključju niso zaključile z golom. Skromno jugoslovansko moštvo, 11 mladih, tihih nogometašev pod vodstvom odličnega tehnika in psihologa Ćiriča, je pripravilo presenečenje za mnoge, ne pa za tiste, ki so verjeli v resnost, znanje in srčnost enajstorice, ki se je podala v veliko borbo brez hrupa in napihnjene domišljavosti, ki se marsikateremu drugemu udeležencu letošnjega svetovnega prvenstva sedaj tako bridko maščuje.

Tekma na stadionu «National» se je začela z napadi Jugoslovanov, vendar pa je v prvem delu potekala razmeroma počasi, predvsem zaradi Nemcev, ki so skušali vsiliti svoj način defenzivne igre z zadržanjem žoge na sredini igrišča. Toda Jugoslovani se niso dali zapeljati v zanko. Pod vodstvom izvrstnega režiserja Sekularca so z dolgimi pasovi prehajali v napad in vnašali zmedo v nemško obrambo, v kateri se je poleg Fahriana odlikoval še Schnellinger. Oba sta se morala v prvih 35 minutah igre kar 9-krat zateči v korner, ker drugače nista mogla rešiti kritičnih situacij.

Ves ta čas so bili Nemci le nekajkrat nevarni, toda tokrat je bila jugoslovanska obramba zelo zanesljiva in Durkovič ter Jusufi sta bila za nemške napadavce sploh neprehodna ovira, tako da je moral Soškič le enkrat resno posredovati.

Najlepši priložnosti za gol so imeli Jugoslovani v 15', ko je Galič z glavo poslal žogo tik mimo droga, ter v 22', ko je Jerković sicer močno streljal, toda prepozno in s tem dal odličnemu Fahrianu priložnost za krasno parado.

V drugem polčasu so v prvih minutah prevladovali Nemci in Jugoslovani so bili večkrat v nevarnosti. Na srečo je bil Jusufi naravnost velikan v svojih intervencijah in tudi Soškič je dobro branil. Polagoma pa so se Jugoslovani le otresli pritiska Nemcev in znova prevzeli pobudo. Ze v 10' je branivec Schnellinger s same gol črte vrnil žogo v polje na dva zaporedna Galičeva strelja. V 20' je Jerković s 6 metrov zgrešil vrata, v protinapadu Nemcev pa se je spet izkazal Soškič, ki je z izrednim padom pod noge nemškemu napadavcu v 71' dobesedno rešil svoje moštvo.

Ko je že kazalo, da bosta potrebna dva dodatka po 15', pa so Jugoslovani 6' pred koncem vendarle uveljavili svojo premoč. Po krasni akciji celotnega napada je dobil žogo desni krilec Radakovič kakih 10 metrov izven kazenskega prostora. Čeprav poškodovan zaradi predhodnega trčenja s Seelerjem, se je krasno znašel, odlično obvladal žogo, naredil z njo še nekaj korakov nato pa brez oklevanja spustil tako silovito bombo, da je nemški vratar Fahrian ni niti videl.

Stadion se je od navdušenja dvignil na noge in dolgo časa ploskal Jugoslovanom, ki so fiato v zadnjih minutah urejeno in hladnokrvno zadrževali poslednji besni izliv Nemcev in si priborili eno najdragocenejših zmag v zgodovini jugoslovanskega nogometa. Zanjo imajo zaslugo vsi od prvega do zadnjega, toda če naj vendarle omenimo najzaslužnejše, potem je to v prvi vrsti izredni režiser Šekularac, takoj za njim pa Jusufi, Durkovič in Soškič.

BLIGA

ZAOSTALA TEKMA:

Napoli-Verona 1.0

LESTVICA

GENOVA	38	22	10	6	64	28	54
NAPOLI	38	15	13	10	44	35	43
MODENA	38	15	13	10	59	36	43
Lazio	38	14	14	10	50	28	42
Verona	38	15	11	13	42	40	42
P. Patria	38	15	11	12	42	37	41
Messina	38	14	11	13	53	46	39
Brescia	38	14	9	15	37	36	37
S. Monza	38	13	11	14	37	44	37
Alessandria	38	13	10	15	45	36	36
Novara	38	12	12	14	27	43	36
Bari	38	15	11	12	48	37	35
Sambened.	38	10	15	13	30	42	35
Parma	38	9	17	12	25	32	35
Lucchese	38	13	8	17	47	54	34
Catanzaro	38	9	16	13	37	50	34
Como	38	11	12	15	30	45	34
COSENZA	38	11	11	16	28	46	33
PRATO	38	9	14	15	32	47	32
REGGIANA	38	8	16	14	34	40	32

Genoa, Napoli in Modena so se kvalificirali za A ligo, Cosenza, Prato in Reggiana pa izpadejo v C ligo, v kolikor ne bo disciplinska komisija odločila drugače na podlagi preiskave, ki je v teku proti Neaplju.

SANINT OUEN, 11. — V prijateljskem srečanju je Simmenthal Monza premagala ošibljeno jugoslovasko enajstorico Crvene zvezde s 3:2 (0:1).

KOPENHAGEN, 11. — Danska je danes premagala Norveško z visokim rezultatom 6:1 (3:1). Dva gola sta bila dosežena iz 11-metrovk.

NEW YORK, 11. — V New Yorku je Palermo igral neodločeno 1:1 s Škotsko enajstorico Dundee. 1:1 se je končala tudi tekma Reutlinger (Nemčija) — America (Brazilija).

PRVENSTVO SLOVENSKIH DIJAKOV V ATLETIKI

W. Veljak dvakratni zmagovavec: daljina - 6.35 in krogla - 14.58

Realna gimnazija je zmagala v vseh disciplinah - Malo tekmovavcev, toda dobri rezultati

Dva tedna za italijanskimi dijaki, so tudi slovenski nastopili na svojem atletskem prvenstvu. Na šolskem stadionu v Kolonji se je zbralo bolj malo tekmovavcev, največ predstavnikov pa sta imeli realna gimnazija in trgovska akademija.

Prvenstvo so začeli s tekom na 100 metrov. Za trgovsko akademijo sta startala Giacomini in Kuferzin, za realno gimnazijo pa S. Veljak in Neubauer. Start je najbolje uspel Neubauerju, bolj sproščeno pa je tekel Veljak, ki je bil na cilju tudi prvi z malenkostnim naskokom nad Neubauerjem in Kuferzinom, ki je komaj v drugem delu proge dosegel maksimalno hitrost.

Takoj zatem so začeli atleti skakati v višino. Že na 1,30 se je Hreščak huje poškodoval na kolenu in moral je zapustiti odskočišče, medtem ko sta uspešno nadaljevala Fabjan in Mozetič, ki sta oba premagala višino 1,60 m.

Enajst atletov je tekmovalo v metu krogle, kjer se je od samega začetka izkazala visoka kvaliteta Walterja in Sergija Veljaka ter mlajšega Fučke. Že v drugem metu je W. Veljak dosegel več kot odlično znamko 14,06 m, Sergij pa je v petem metu vrgel 13,36. Fučka je zasedel tretje mesto z dobrim metom 12,92. W. Veljak je v šestem in zadnjem poizkusu dobesedno eksplodiral in krogla je odletela kar 14,58 m daleč; znamka predstavlja letošnji najboljši rezultat v pokrajini za kategorijo mlajših mladincev. Z njo bi Walter zmagal tudi na prvenstvu italijanskih dijakov, ki so dosegli le 13,31 m.

Walter Veljak — v metu krogle 14.58 m

V teku na 1000 m Boris Košuta ni imel ostre konkurence in je zanj čas 2'56"2 povprečen. Z enakovrednim tekmecem ob strani bi bil končni rezultat gotovo blizu 2'45", katerega je Košuta zmožen (osebni rekord na 800 metrov 2'06"). Mladi Fučka je premočno zmagal v metu diska z znamko 35,49, ki je za mlajšega mladinca res zelo dobra.

Tehnično najboljši dosežek je zabeležil ponovno Walter Veljak v skoku v daljino s 6.35 m. Ta rezultat je letos najboljši v naši pokrajini za kategorijo mlajših mladincev, obenem pa je zelo blizu italijanskega državnega rekorda, ki znaša 6,70 m. Če bo Walter do državnega prvenstva redno treniral in popravil predvsem zalet, ima lepe možnosti, da osvoji naslov državnega prvaka v tej tehnično težki disciplini. Poleg Veljaka sta v tej panogi dobro skakala tudi Neubauer (5,88, 5,75 in 5,69) in Mozetič, kateremu se je posrečil prvi skok (5,80).

Na programu je bila tudi štafeta 4x100 m, v kateri je premočno zmagala realna gimnazija, rezultat pa je bil zaradi slabih predaj več kot povprečen.

BRUNO KRIZMAN

REZULTATI

V oklepaju navajamo tudi rezultate prvih treh plasiranih na prvenstvu italijanskih šol.

100 m: 1. Veljak S. (R) 12", 2. Neubauer (R) 12", 3. Kuferzin (T) 12"1, 4. Giacomini (T) 12"3 • (11"2, 11"3, 11"5)

1000 m: 1. Košuta (R) 2'56"2. 2. Hrovatin (T) 3'. 3. Sancin (R) 3'09"2 • (2'41"7, 2'42"4, 2'47")

Višina: 1 Fabjan (R) 1,60, 2. Mozetič (T) 1,60, 3. Hreščak (R) 1,30 • (1,70, 1,70, 1,65)

Krogla: 1. W. Veljak (R) 14,58, 2. S. Veljak (R) 13,36, 3. Fučka (R) 12,92 • (13,31, 12,89, 12,73)

Daljina: 1 W. Veljak (R) 6,35, 2. Neubauer (R) 5,88, 3. Mozetič (T) 5,80 • (6,25, 5,95, 5,93)

Disk: 1. Fučka (R) 35,49, 2. Antonini (R) 26,87, 3. Sirca (R) 24,62 • (37,03, 34,40, 34,20)

4x100 m:
1. Realna (Antonini, Neubauer, Košuta, S. Veljak) 49"8.
2. Trgovska (Giacomini, Pertot, Mozetič, Kuferzin) 51"2 • (46", 46"5, 46"7).

ATLETSKI REKORDI PADAJO

Trije svetovni rekordi treh sovjetskih atletov

Daljina: Ter-Ovanesian 8.31 m, krogla: Tamara Press 18.55 m, daljina: Šelkanova 6.53 m - Dobri rezultati italijanskih in slovenskih atletov

MOSKVA, 11. — *Čeprav smo šele na začetku letošnje atletske sezone, so sovjetski atleti dosegli včeraj še tri nove svetovne rekorde.*

V Erevanu v Armeniji je znani skakač v daljino Igor Ter-Ovanesian dosegel znamko 8.31, kar je za 3 cm boljše od dosedanjega svetovnega rekorda, ki ga je bronil Amerikanec Ralph Boston z rezultatom 8,28 m, katerega je dosegel 16. julija lani v Moskvi med dvobojem SZ-ZDA. Dosedanji najboljši Ovanesianov rezultat je bil 8,19.

Istočasno je na mednarodnem mitingu v Leipzigu olimpijska prvakinja Tamara Press kot prva ženska na svetu prebila zid 18 m v metu krogle, katero je zalučala 18,55 m daleč in za več kot tričetrt metra prekosila svoj lastni svetovni rekord, katerega je z znamko 17,78 m postavila pred dvema letoma v Moskvi.

Na istem mitingu je končno Sovjetinja Selkanova postavila nov svetovni rekord za ženske v skoku v daljino z rezultatom 6.53 m. Stari rekord je prav tako pripadal Selkanovi z rezultatom 6,47, dosegla pa ga je julija lani v Moskvi.

Tamara Press je po tem tekmovala tudi v metu diska in se z rezultatom 58,18 močno približala svojemu svetovnemu rekordu, ki znaša 58,98 m.

* * *

NEW YORK 11. — Tudi ameriški atleti so dosegli v nedeljo nekaj sijajnih rezultatov. Al Oerter, ki je šele pred dnevi moral prepustiti svetovni rekord v metu diska Rusu Trusenjevu (61,64), je na mitingu dosegel znamko 60,85, še prej pa 60,25 in 60,75 kar potrjuje njegovo odlično formo. V metu krogle je mladi velikan Gary Gubner dosegel rezultate 18,90, 19,27, 19,07, 18,77 in 19.30. Hail je vrgel kladivo 63,54 m daleč, Gardner pa je preskočil višino 2,05 m.

* * *

HELSINKI, 11. — Na mitingu v Turku se je bivši svetovni prvak v skoku s palico Nikula s skokom 4.75 m oddolžil svojemu rivalu Ankiu, ki je prejšnji teden dosegel nov rekord s 4.85, a je bil tokrat drugi s slabim rezultatom 4.45.

* * *

LONDON, 11. — V okviru atletskih iger «British Games», je Anglež Rowe vrgel kroglo 19.34 m daleč.

* * *

MILAN, 11. — Italijanski univerzitetni študenti so tekmovali včeraj v Milanu in dosegli vrsto odličnih rezultatov. V teku na 100 m je Otolina dosegel čas 10,3, v teku na 110 m z ovirami pa Cornacchia čas 14,1. Odlični so bili tudi metalci diska: Grossi 55,91, Dalla Pria 54,24 in Rab 53,13.

* * *

GENOVA, 11. — Abdon Pamich je na stadionu San Martino izboljšal italijanski rekord v hoji na 10 km s časom 43'36"6. Stari rekord je imel Altimani še iz l. 1911 s časom 44'34"6.

* * *

LJUBLJANA, 11. — Slovenski atleti so se pomerili v Ljubljani na republiškem prvenstvu Slovenije. Najboljši rezultat je dosegel Mariborčan Cervan v teku na 10.000 m, ki je izboljšal dosedanji slovenski rekord za nič manj kot za 41,3 sekunde, kot prvi Slovenec pretekel progo izpod 30 minut in le sedem desetink sekunde zaostal za državnim rekordom Ivanoviča in Stritofa. S svojim časom 29'35"5 je trenutno letos deveti na svetu, svetovni rekord pa ima Abesinec Volde s časom 28'55"6. Nov jugoslovanski rekord je postavila tudi Stamejčičeva v skoku v daljino z rezultatom 5.79 metra, atlet Vister pa je dosegel nov državni rekord v hoji na 20 km.

Totocalcio

Genoa-Bordeaux	(3-1)	1
Chiasso-Alessandria	(0-1)	2
Valenciennes-Monza	(2-3)	2
Mantova-Ujpest	(1-4)	2
Venezia-Roter Stern	(4-1)	1
Dorog-Padova	(3-1)	1
Beograd-Vicenza	(2-1)	1
Sarajevo-Nimes	(2-1)	1
Rijeka-Philips	(3-1)	1
Ferencvaros-Juve	(0-1)	2
Ostrawa-Atalanta	(0-0)	X
Honved-Bologna	(1-2)	2
Spartak-Fiorentina	(3-4)	2

KVOTE:
13 točk — 2.484.000 lir
12 točk — 62.600 lir

TOTIP

X 2, 1 2, X 1, X X, 2 1, 1 2

KVOTE:
12 točk — 485.984 lir
11 točk — 88.433 »
10 točk — 7.099 »

Čile	2	SZ	1

STRELCI: v prvem polčasu v 10' Leonel Sanchez (C), v 27' Cislenko (SZ), v 28' Rojas (Č.)

SZ: Jašin; Čokeli, Ostrovski; Maslenkin, Voronin, Netto; Cislenko, Ivanov, Ponedelnik, Mamikin, Meški.

ČILE: Escudi; Eyzaguire, Navarro; Ral Sanchez, Rojas, Contreras; Leonel Sanchez, Tobar, Landa, Toro, Ramirez.

SODNIK, Horn (Niz.). Gledavcev 24.000.

Zaslužena zmaga Čila kljub terenski premoči sovjetskega moštva, zlasti v prvem polčasu. Način igre Kačalinove enajstorice je preveč stereotipen in zastarel, brez invencij, medtem ko so domačini znali ustvarili po doseženem vodstvu elastičen živ zid pred svojimi vrati, ki jim je omogočil (z nekoliko sreče), da so pripeljali zmago do kraja.

Gol domačih je bil posledica pritiska v prvih minutah igre. Leonel Sanchez ga je dosegel direktno iz kazenskega strela kljub naporu Jašina, da bi zaustavil žogo. Izenačenje je bilo plod boljše igre sovjetskega četverokotnika. Meški je prestregel od nekega branilca odbito žogo, jo podal Cislenku, ki je takoj prisebno streljal iz bližine v mrežo. Le minuto kasneje pa je Rojas prestregel Torov predložek in znova dosegel vodstvo za Čile. V 34' je sodnik razveljavil gol Lande zaradi offsidea, v 30' drugega polčasa pa je Ponedelnik po dolgem pritisku sovjetskega moštva streljaj v prečko.

ČSSR	1	Madžarska	0

STRELEC: v 13' prvega polčasa Scherer (Č.)

ČESKOSLOVASKA: Schroif; Lala, Popluhar; Novak, Pluskal, Masopust; Stibrany, Scherer, Kavasnak, Adamec, Masek.

MADŽARSKA: Grosics; Matrai, Sarosi; Solymosi, Meszoly, Sipos; Sandor, Rakosi, Albert, Tichy, Fenyvesi.

SODNIK: Latišev (SZ), Gledavcev 23.000.

Po golu, ki ga je dosegel v 13' Scherer, Madžarska ni znala reagirati in tako je Češkoslovaška poskrbela za veliko presenečenje. Začetek je pripadel Madžarom, ki so takoj prodrli po levi strani preko Siposa, ki je podal Tichyju ta pa Albertu, ki je streljal naravnost v vratarja. Madžari so napadali še 10', potem pa je sledil kombiniran napad Čehoslovakov od Schererja preko Adameca in Stibranyja, ki je vrnil žogo Schererju, katerega močan strel je obsedel v mreži mimo presenečenega Grosicsa.

Madžarska je reagirala najprej z Albertom, nato s Fenyvesijem in Sandorjem, toda Čehi so kmalu spet prevzeli pobudo in začeli nevarno napadati. Najnevarnejši je bil Masopust. Tudi v drugem polčasu so gledavci zaman čakali na reakcijo Madžarov in Grosics je moral zaporedoma v 22', 35' in 40' z izrednimi paradami zaustaviti napade razigranih Čehoslovakov.

Češkoslovaško moštvo je igralo hladnokrvno in predvsem v obrambi zelo urejeno.

Brazilija	3	Anglija	1

STRELCI: V prvem polčasu v 29' Garincha (B.), v 38' Hitchens (A.); v drugem polčasu v 8' Vava (B.), v 14' Garincha (B.).

BRAZILIJA: Gilmar; Djalma Santos, Nilton Santos; Zito, Mauro, Zozimo; Garincha, Didi, Vava, Amarildo, Zagalo.

ANGLIJA: Springett; Armfield, Wilson; Moore, Norman, Flowers; Douglas, Greaves, Hitchens, Haynes, Charlton.

SODNIK: Schwinte (Fr.). Gledavcev 25.000.

Začetek je pripadel Angležem, ki so izvedli prvi napad, toda Hitchens je 5 m pred vrati streljal visoko. V 5' je moral Didi zaradi poškodbe za nekaj minut zapustiti igrišče, toda Brazilci so kljub temu kmalu prevladali. V 29' so izsilili kot. Zagalo je visoko streljal pred vrata, Garincha je skočil višje in poslal žogo z glavo v mrežo. Angleži so izenačili v 38'. Akcijo je na sredini igrišča začel Haynes, podal Greavesu, ki jo je z glavo usmeril v mrežo, toda žoga se je odbila od zgornjega trikota na polje. Prestregel jo je Hitchens in poslal v mrežo.

V začetku drugega polčasa je Vava že v drugi minuti dosegel gol, toda iz offsidea in sodnik ga ni priznal. Toda 7' kasneje Vava ni ponovil napake. Močan Garinchov strel je vratar Springett samo odbil. Pritekel je Vava in dosegel drugi gol. V 14' je Nilton Santos zapuslil Zagala, ki je takoj podaljšal žogo do Garinche. Njegov strel s 25 m je popolnoma presenetil Springetta.

IVO ANDRIĆ

Travniška kronika

91. KONZULSKI ČASI

Daville je govoril počasi in mirno, se pazljivo poslušal, čudil besedam in razlogom, ki jih v svojih vsakdanjih omahovanjih in dvomih nikoli ni znal najti. Postajal je vse bolj zgovoren in prepričljiv. Davillu se je zgodilo isto kot stari pestunji, ki otroku pripoveduje dolge pravljice, dokler ne uspava še sebe in zaspi ob budnem otroku. Na koncu pogovora je bil vesel in utrjen, a mladi Fressinet, ki so mu sarajevski trgovci in tovorniki zastrupljali življenje, je samo rahlo odkimaval in gledal konzula. Ustnice je grenkobno kremžil, drgetajoči obraz mu je kazal sledove slabe prebave in razlitega žolča.

V tem trenutku je vstopil Davna, se opravičil, ker moti pogovor, in potiho sporočil konzulu, da je sinoči prišel iz Carigrada sel in prinesel novico o pomoru v Ibrahimpašinem haremu. Kuga, ki zadnje tedne razsaja po Carigradu, se je vtihotapila tudi v vezirjevo hišo na Bosporu. V kratkem času je pomrlo petnajst ljudi, največ služabništva, toda med njimi sta tudi najstarejša vezirjeva hči in dvanajstletni sin. Vsa ostala družina je pobegnila v gore in v notranjost dežele.

Ko je poslušal bridko Davnovo novico, se je Davillu zdelo, da jasno vidi veliko, smešno nališpano in vedno v desno ali levo nagnjeno vezirjevo postavo, kako podrhteva pod novimi udarci.

Na Davnov nasvet in po dobri orientalski šegi je Daville sklenil, da ne zaprosi takoj za sprejem pri vezirju, temveč počaka; naj mine nekaj dni in z njimi prvo, najhujše občutje nesreče.

Ko je Daville nadaljeval pogovor z mladim francoskim trgovcem, se je počutil še bolj modrega in potrpežljivega, utrjenega po tuji nesreči. Drzno in brez omahovanja je obljubil trgovcu, da bo prihodnji mesec osebno obiskal Sarajevo in se na mestu uveril, kaj je mogoče doseči pri oblasteh za boljše pogoje francoskega tranzita.

Tri dni kasneje je vezir sprejel Davilla v prvem nadstropju, v poletnem Divanu.

Iz vročega poletnega dneva je konzul brez prehoda stopil v mračno in hladno pritličje Konaka in se stresel kakor pri vstopu v katakombe. V prvem nadstropju je bilo malo več svetlobe, toda v nasprotju s sijem in prigrevico zunaj je tudi tu kraljevala hladna senčnina. V odprto okno je sililo bohotno listje trt in se povešalo v sobo.

Vezir je sedel na navadnem prostoru brez kakršne koli vidne spremembe, v svojem polnem ornatu in sključen po strani kakor kak star spomenik. Ko ga je Daville videl takega, se je potrudil tudi sam, da bi bil videti navaden in nespremenjen, in je samo napeto mislil, kaj mora reči o nesreči, ki se je zgodila, da bo povedano toplo in obzirno, ne da bi določno omenil tiste, ki so umrli, posebno ne hčere, da pa vendar pokaže svoje razumevanje in sožalje.

Z moralno otrplostjo, ki se je docela ujemala z njegovo fizično negibnostjo, je vezir konzulu olajšal zadevo. Ko je brez giba in spremembe na obrazu poslušal do kraja Davillove besede v Davnovem prevodu, je brez omembe mrtvih takoj prešel na usodo in delo živih.

«Vidite, tudi kuga je prišla nad Stambul, in celo v okraje, kjer ne pomnijo, da bi že kdaj razsajala,» je rekel vezir s težkim, hladnim glasom, kakor bi govorila kamnita usta, «vidite, tudi kuga ni mogla mimo. Morala je priti zavoljo naših grehov. Gotovo sem jaz prav tako grešnik, ker je obiskala tudi mojo hišo.»

Vezir je umolknil, Daville je pa urno naročil Davni, naj omeni kot zdravnik, da je ta bolezen pač take vrste in je vse polno primerov, ko so svetniško nedolžne osebe in hiše trpele zaradi slučajnega prenašanja klic te nevarne kužne bolezni.

Vezir je počasi zasukal glavo in prvič pogledal Davno, kakor bi ga bil šele zdaj opazil s slepim pogledom svojih črnih oči, ki gledajo in ne vidijo, pa se spet takoj obrnil h konzulu.

«Ne! Zavoljo greha, zavoljo greha prihajajo nesreče. Ljudje v prestolnici so zgubili pamet in poštenje. Vsi so ponoreli in se pognali za grehom in razkošjem. Na visokih mestih pa ne ukrenejo ničesar. To je zato, ker ni več sultana Selima. Dokler je on živel in imel oblast, so v prestolnici preganjali greh, pijančevanje, nepoštenost in lenobo. Toda sedaj....»

Vezirju so se pretrgale besede, nenadoma kakor v navitem mehanizmu, Daville je pa znova poskusil, da bi rekel kaj tolažilnega in blažilnega, mu razložil, da se morata greh in kazen navsezadnje uravnovesiti in bo tako menda vendarle konec pokori.

«Bog je eden. On pozna mero,» je vezir odklanjal vsako tolažbo.

Skozi odprto okno je odmevalo gostolenje nevidnih ptičkov, od katerih je podrhtevalo listje, povešeno v sobo. Na pobočju, ki je zapiralo pogled, so rumenele njive zrelega žita, ograjene z zelenimi pasovi ali živimi mejami. Nenadoma je v tišini, ki je nastala po vezirjevih besedah, odjeknilo s pobočja ostro in grobo rezgetanje žrebca.

Sprejem je bil zaključen z besedami o sultanu Selimu, ki je umrl kot svetnik in mučenik. Vezir je bil ginjen, čeprav tega ni bilo moči opaziti ne v glasu ne na obrazu.

«Naj vam Bog podeli vse radosti v vaših otrocih,» je rekel Davillu ob slovesu.

Daville je hitro odgovoril, da bo po sedanji bridkosti tudi vezirja obsijalo veselje.

«Kar zadeva mene, sem v življenju toliko izgubljal in izgubil, da bi sedaj, ko bi bilo mogoče, najraje hodil oblečen v hodnično platno pa obdeloval svoj vrt daleč od ljudi in dogodkov. Bog je eden!»

To poletje 1812. leta, ki se je slabo začelo, se je tudi slabo nadaljevalo.

Ob času poslednje vojne, proti peti koaliciji jeseni 1810, je bilo Davillu v marsičem laže. Boj z von Mittererjem, sodelovanje z Marmontom in trdnjavskimi kapetani na avstrijski meji, vse to je bilo kaj težavno in utrudljivo, je pa vsaj izpolnjevalo čas in usmerjalo misli na stvarne skrbi in otipljive cilje. Potem je ves pohod dobro napredoval od zmage do zmage in, kar je najvažnejše, naglo. Že zgodnja jesen je prinesla dunajski mir in vsaj začasno pomirjenje. Sedaj je pa bilo vse dunajsko in docela neumljivo, vzbujalo je strah s svojo nejasnostjo in velikanskimi obsegi.

Biti odvisen v misli in v življenju od premikov armade nekje v ruskih ravninah pa ničesar ne vedeti o nji, o njenih poteh, sredstvih in možnostih, temveč se sprehajati po strmih stezah v konzulskem vrtu, čakati in ugibati, si misliti vse, celo najhujše — tako je bilo Davillovo življenje v teh poletnih in jesenskih mesecih. In ničesar ni bilo, kar bi mu olajšalo čakanje, in nikogar, da bi mu pomagal!

Kurirji so prihajali pogosteje, toda o vojni niso poročali kdo ve kaj. Razglasi, ki so naštevali čudna imena popolnoma neznanih mest — Kovno, Vilna, Vitebsk, Smolensk — niso mogli premagati negotovosti ne pregnati strahu. Celo kurirji, vselej zgovorni in polni vsakršnih novic, so bili zdaj preutrujeni, slabe volje in molčeči. Manjkalo je celo laži in ugibanj, ki bi človeka malce vzburile in potresle sredi samih slutenj in negotovosti.

Tovorništvo bombaža skozi Bosno je dobro napredovalo in šlo po sreči ali pa se je vsaj zdelo tako zaradi skrbi in bojazni spričo velikega spopada, ki se je razvijal nekje daleč na Severu. Res: tovorniki so dvigali cene, ljudje so spotoma kradli bombaž, turški cariniki so bili neredni in nikoli siti podkupnin, Fressinet je pa pisaril obupna pisma, okužen z boleznijo, ki napada tujce zaradi prehrane, ljudi in nevšečnosti bosenske dežele. Daville je spremljal dobro mu znane simptome te bolezni in pošiljal mlademu trgovcu modre, umerjene državniške odgovore, priporočajoč mu potrpežljivost v službi cesarstva.

Toda hkrati se je tudi sam vrtel v krogu in obupno iskal kakršno koli znamenje, ki bi ga vsaj malo umirilo in ohrabrilo v njegovih dvomih in skritem, toda večnem strahu pred dogodki. Pa ni bilo ničesar, za kar bi se človek lahko oprijel. Kakor v podobnih okoliščinah, kakor nekoč ob primeru novskega kapetana je Daville tudi sedaj čutil okrog sebe živo steno obrazov in oči, hladnih in nemih kakor po tihem domenku ali pa skrivnostnih, praznih in lažnivih. H komu naj gre, koga vpraša? Kdo more vedeti resnico in kdo mu jo bo hotel povedati?

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6-II. TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA GORICA: Ulica S. Pellico 1-II, Tel. 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Tel. št. 37-338 — NAROČNINA: mesečna 650 lir — Vnaprej: četrtletna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir — FLRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din — Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3-I, telef. 21-928, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14/5-375 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 100, finančno-upravni 150, osmrtnice 120 lir. — Mali oglasi 30 lir beseda. — Vsi oglasi se naročajo pri upravi. — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst